

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petiristopne vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani, 27. avgusta.

Bodoči ponedeljek se prično v našem stolnem mestu dnevi prvega „slovenskega katoliškega shoda“. Rekli smo že nekoč, da lepo, mogočno doni naslov tega shoda. V ideji, v načelu — kdo ne bi bil zanj? Shod, na katerem bi se sestalo impozantno število mož iz vseh slovenskih pokrajin v ta namen, da se razodenejo javno pred svetom kot katoličani in zavedni Slovenci, da določijo, kar treba, za povzdigo katoliške zavesti in obrambo slovenske narodnosti, da si v ljubezni in slogi obljubijo, delovati za jeden, celokupnost slovenskega naroda obsegajoči verski in narodni program brez prizanašanja navzgor, tak shod ne bi mogel, ne bi smel imeti mej nami Slovenci nobenega protivnika! Takega shoda smo si tudi mi želeli, tak slovenski katoliški shod, četudi je idealno mišljen, bil bi mej nami prav lahko možen in gotovo uspešen za vero in narodnost. Ako pa shod, ki ga doživi Ljubljana prihodnje dni, ne bode takšen in bode ves drugačen, tega gotovo verni Slovenci in rodoljubni katoličani niso krivi!

Že prve priprave za ta katoliški shod bile so protivne njegovemu, zgoraj označenemu namenu. Doseči ta namen, bilo je potrebno povabiti in pozvati v glavni pripravljalni odbor zastopnike vseh strank in za njegovo delovanje zanimati zlasti vsa javna slovenska glasila. Tu se je imela najprej pokazati spravljivost, tu bilo je vredno zastaviti prvi poskus, kako na katoliškem shodu zbrati vse Slovence! Toda, kaj se je zgodilo? Pripravljalni odbor se je sestavil iz mož nekega gotovega, naj-ožjega kroga in pri pogledu na nekatere teh mož moral se je vsak človek smehljaje se vprašati: ali je to res, ali Ljubljana in nje okolica ne premore nič več in nič boljših katolikov in Slovencev, ali naj taki možje, ki so-čez noč postali katoliki in Slovenci in katerih nismo še pri nobenem pozitivnem delu našli, vodijo stvari, katere naj obude splošno zanimanje in imajo pomena za ves slovenski narod, katere naj imponujejo svetu in državnikom? Že to, vsakomur se vrivajoče vprašanje moralo je obuditi splošno nezaupanje v uspešnost stvari po njenem pravem namenu in sicer tem bolj, ker

si je pripravljalni odbor izbral jedno samo strankarsko časniško glasilo, druga javna slovenska glasila pa so bila prisiljena previdno molčati o vsej tej stvari. To nezaupanje pa je dobilo nove, izdatne pritoke, ko so beli dan zagledali načrti resolucijam, kateri so bili pravi pravcati plodovi strankarske in krivicoljubne omejenosti. Jeden glas je bil, da to ne more biti podloga shodu, katerega naj bi se udeležili vsi Slovenci ali sploh zavedni Slovenci. Tu je bil čas, da bi pripravljalni odbor uvidel, kako je nemožno po dosedanji poti priti do pravega namena slovenskega katoliškega shoda, do istega namena, katerega je sam razglasil v svojem „vabilu“ in tako določil, kakor smo ga mi zgoraj označili. Tu je bil še čas, ako bi mu bil namen resen, vzeti v kolo sotrudnikov tudi druge faktorje in z združenimi močmi pripraviti shod, kateri bi gotovo imel vrle verske, kakor tudi narodne uspehe. A tudi odslej se je tako obnašal, da so čedalje bolj brezdvobene bile strankarske in bolj politične, nego katoliške nakane ujedne. Ne govorimo o kranjski deželi, kjer je vsa stvar ostala v rokah istega, vse druge izključujočega kroga. Opozarjamo pa na Goriško, kjer so se priprave za katoliški shod tudi izključno le jedni stranki izročile in to stranki, katera, malega števila, a velikega kričanja, je takoj zlorabljala te priprave v podporo svoje na pol mrtve politične eksistence. Godilo se je to z očitno voljo glavnega odbora Ljubljanskega in bilo vse naperjeno zoper močno goriško stranko, ki jo in dasi jo vodi katoliški in slovenski duhovnik in dasi se je živo zanimala za prvi slovenski katoliški shod. Preziral je glavni odbor nadalje popolnem sedanjo organizacijo na Primorskem ter je nalašč ni hotel privzeti k sodelovanju, pač pa si je iskal podpore tam, kjer se je nadejal najti kvasu za novo stranko. In kar je moralo popariti vsakogar, bile so pisarije iz Gorice, katerim ni ugovarjal glavni odbor Ljubljanski, pisarije, da se ima na tem katoliškem shodu slovesno konstatovati — razdor in razkol mej Slovenci!

Istina je, kar čitamo danes v jednom slovenskem tedniku, da takih časov pohujšanja, kakeršne so pokazale priprave za prvi „slov. kat. shod“, še ni doživela zgodovina slovenska. Kakó drugače se

piše in govori, nego se misli in dela: o tej žalostni bravuri smo doživeli nepresežne dokaze! Ni čuda, da se je razsodno slovensko občinstvo ohladilo za „slov. kat. shod“, predno še se je — sicer jako pozno — objavil njegov konečni program. Ni se ohladilo, ker bi ne imelo „dobre volje“, ampak zato se je ohladilo, ker je spoznalo, da po takih pripravah nikakor ni moči doseči občeslovenskega, pravega kat. shoda. In tega zgodnjega spoznanja se gotovo ne kesá sedaj, ko ima pred seboj resolucije in program za shod! Nismo povabljeni, dajati k tem resolucijam svetov. Vender pa moramo vsaj nekaj naglasiti, zakaj se zavedni Slovenci zanje ne moremo ogrevati. Previdno so pripravljatelji tega shoda težili po dolgodušnih, na vse možne in nemožne strani se ozirajočih točkah. S tem so očitno hoteli vzbuditi prepričanje, češ, na vse smo skrbno in modro mislili, vse smo jemali v poštev, da ne bode nobenega ugovora in ukora se bati. Da! to so storili, a prav s to obširnostjo in natančnostjo, katera je po nekod celo smešna, skušali so prikrivati glavne pomanjklivosti svojega programa, kakor delajo znani mnogobesedni govorniki, kateri nikdar ne pridejo stvari do jedra. Ni li to pravi prah v oči slovenskega ljudstva, če pripravljatelji govoré o vseh, v „katoliški“ shod najmenj spada-jočih narodnih slovenskih zahtevah, — o vкупnem znanem slovenskem programu pa besedice ne zinejo? Iz tega zamolčanja se vidi, da ta program ni, nego revna kopija Linškega zbora, na katerem se je naravnost žalilo najglasnejše načelo tega veka: narodnostno vprašanje. Naj gospoda pripravljatelji ne tajé: oni so tiste koščice o „ravnopravnosti“, o veljavi „manjšin“ in podobnih tirjatvah sprejeli v svoj program samo z namenom, da privabijo s tem Slovence, ki živo čutijo za svoj narod, žive je, nego je pravim aranžerjem tega shoda ljuho. „Manjšine“ braniti brez narodnostnega vкупnega načela se pravi šušmarske programe krpiti! A prav takega načelnega izreka zastonj iščeš v teh resolucijah, — narodna celokupnost in individualnost slovenska, katera ima po božjih in človeških zakonih pravico do obstanka, je pripravljateljem popolnem ušla iz oči! Neskončno značilno za pripravljatelje tega shoda je pa še druga, osnovna pomanjkljivost.

LISTEK.

Lili.

(Češki spisal Sv. Čech, preložil A. P.)
(Dalje.)

Očetov frak je kopernel po počitku, obleka materina je bila po možnosti vedno bolj skromna ali ličerja je bila vedno nakičena kakor najlepša punčika v prodajalniški izlozbi.

Lepo je bilo pogledati, ko je Lili v kotu pod strešico večerjala. Mati obrisala ji je vsak prašek s stola, odmaknila čaše, slanice in popernice za pol mize od nje in ji pogrnila z najlepšim prtom gostilniškim. Potem zavezala ji je previdno okrog vratu snežnobeli prtč in prinesla iz gostilniške kuhinje večerjo, katero je imel Jakob najbrže za nameček svoji plači. Potem sedla je na stran v kotiček, nepremično in z blaženim občudovanjem zroč, kako jemlje Lili nož in vilice v suhi ročici, kako izbiraje lovi s krožnika nekaj malih koscev in čez kratek čas odloži nož in vilice ter si delikatno briše usta s prtčcem v znamenje, da mamica lahko odnese precejšnje ostanke za očeta. Žena Jakobova

ni jedla, kedar je prišla Lili; menda je bila sita gledaje svojo ljubico.

Vse, kar je Lili storila ali česar ni storila, je bilo za njeno mater imenitno. Noben otrok se niti od daleč ni mogel ž njo primerjati. Nobenemu se ni tako dobro godilo, nobeden se ni mogel ponášati s tako obleko in nobenemu ni tako pristojala kakor Lilici. A na deklici si lahko opazil, da materino oboževanje ni ostalo brez upliva na njo. Vidno je mislila, da s svojim važnim vedenjem očaruje vsakega, kakor mater, da vsakega navdušuje način, kako si nastavlja svoje črne naočnike in da je predmet zavisti vsem drugim otrokom. Bilo je nekaj žalostnega v ti zmoti. Uboga deklica videla se je v čarovnem zrcalu materinje in očetovske ljubezni; ako bi te ljubezni ne bilo in bi ji tuji, neusmiljeni svet s posmehom nastavlil pravo zrcalo, kako prestrašeno bi se umaknila in odrevenela kakor pred glavo Meduzino!

Nekaj časa sem se zabavljal na oboževanju zakonskega parčka — zabavljal a ob jednom se mi je godilo slabo, kajti Jakobu je bilo, kedar je bila Lili navzoča, vsako motenje od strani gostov še neprijetnejše nego sicer, njegova soproga pa je mislila, da se lahko nasitimo kakor ona, gledaje ljubeznivega angeljčka.

Toda potem so nastali hladni septemberski dnevi, žolto listje kostanjev je odpadalo in poletna restavracija je postala pusta.

Jakob z ženo in Lili so zginili z mojega obzorja.

Ko se je zopet vrnila pomlad, smehljajoča se ljubljenska zdravih in neusmiljena morilka bolnih človeških bitij, korakal sem nekega jutra po predmestji na sprehod. Najedenkrat zadel se je ob mene nepazljiv hodec, v katerem sem spoznal Jakoba. Po njegovi zunanosti sem sodil, da ga je zopet jedenkrat potrla ponočna vihra in da se brez včesl in jader opoteka v pristan.

Oproščeval se je z negotovim glasom: „Odpustite, gospod doktor —“ na to stopinjo me je povišal že po letu brez taks in rigorozov — „danes ne vidim sveta.“

„Kaj pa se Vam je zgodilo?“

„Pojdite, gospod doktor, saj je samo nekoliko korakov, videti jo morate tudi.“ Glas mu je zastal.

Šel sem ž njim. Ustopila sva v hišo, pred katero je stala tolpa živo pogovarjajočih se žensk. Tudi v veži in na stopnicah zbirale so se ženske in otroci. Vsi so naju pozorno gledali. V drugem nadstropji izstopila sva skozi na iztežaj odprte duri

Gospoda so namreč popolnem prezrli avstrijsko vprašanje, to je vprašanje ob notranji ustroji in uredbi Avstrije. Kdor jaha visokega konja trojezvezne politike, ta ne bi smel prezirati domačega, mnogo važnejšega vprašanja glede na notranjo našo politiko in o razmerji Slovencev nasproti njej. A zakaj in čemu so zamolčali notranjo avstrijsko politiko? Očitno zaradi oportuniteta, katero je pravo načelo naših „konservativcev“, češ, pustimo notranjo politiko pri miru, da vlada tudi nas pri miru pusti. Voilà tout! Vladini možje bodo shodu, ki se postavlja pod oficijozno patronanco vladajočega sistema, gotovo tudi radi vsi svobodo deliti, ker je shod že naprej podal poročstvo, da ni „nevaren“ in da tudi ne hlepi po časti, „nevaren“ ali vsaj neprijeten biti. Saj je znano, da shod drugače tudi zborovati ne bi mogel, ker ne bi smel. Tako mu velevala višja kabinetna politika, katera ima svoj sedež na „Bleiweissovem“ (nebodigatreba) trgu!

Stvari so torej take, da je prvemu „slovenskemu katoliškemu shodu“ določen drug namen, nego li bi ga moral imeti po svojih besedah in po željah pravih rodoljubov in dobrih katoličanov. Podloga shodu se je tako zasukala, da ne bode slovensk, ker je narodnost v resolucijah gola, oportunistko luknjičasta draperija, da ne bode katolišk, ker je iz njegovih resolucij in iz imenika slavnostnih govornikov razvidno, da je zgolj strankarsko političen in nespravoljubiv. Zategadelj mnogo, mnogo zavednih Slovencev, ki bi sicer bili vneti za slovenski katoliški shod, na sedanji Ljubljanski shod ne pojde. Prekarakteristično je to, da štajersko-slovenski velmožje, kateri so lansko leto šli na nemški katoliški shod v Gradec in tam celo slavnostno govorili, da pa isti možje na „slovenski kat. shod“ v Ljubljano ne pridejo! Ali ni to dovolj znamenja, kako se je zavozilo s pripravami za Ljubljanski shod? Žalostno zares, da Slovenec lahko prisostvuje nemškemu katoliškemu shodu, da pa vdeležbe pri slovenskem shodu enakega naslova ne more smatrati za svojo rodoljubno dolžnost! Kdo je tega kriv? Mi gotovo ne. Mi še danes ne obsojamo tistih pošteno mislečih Slovencev, ki hoté z dobrimi nameni priti na shod. Bojimo se pa, da se jim trud ne bode izplačal in da bodo krvavečim srcem, če jim bije slovensko, ter s temnimi nadami ostavili torišče prvega „slovenskega katoliškega shoda“.

Marijanišče Celovško in knezoškof dr. Jožef Kahn.

Iz Kanalske doline na Koroškem,
24. avgusta [Izv. dop.]

Znano je, da je pred leti krški knezoškof, dr. Kahn, sezidal v Celovci velikansko palačo. kateri je nadel ime „Mariannum“ in v kateri naj bi našli dijaki Celovške gimnazije prijetno zavetišče. To poslopje sem si šel v družbi prijatelja letošnje počitnice nalašč ogledat, ali ogledala sva si je le od zunaj, ker nama v notranje prostore ni bilo mogoče priti. Storila pa sva to pot zgolj iz radovednosti, ker so nama slovenski Marijanci, ki so naju obiskovali potujoči skozi naš kraj, pravili stvari, katerih skoro nisva mogla verjeti in sva se

v majhno kuhinjo, v kateri se je razmaknila množica gostov pred Jakobom, puščaje naju v majhno sobo.

Takoj sem pregledal vse. Jakob se je porušil, a takrat na hujši skali nego navadno.

Sredi sobice na črno prepreženem odru, obdanim z visokimi svečami z žalnim florom, ob nogi velikega križa z dvojico klečečih posrebranih angeljev na obeh straneh, ležala je v okrašenih rakvi, obsuta s cvetjem in svetimi podobicami mrtva Lili.

Oblečena je bila v krilo od belega atlasa, glava počivala ji je na srebrno tékani blazini, na skrbno počesanih laseh je imela mirtov venec in v drobnih, alabastrovo belih ročicah tičal je krasen, slonokosten križec. Upadlo, žalostno suho, bolno blede obličje je imelo isti predčasno resni izraz, kakor za živa; bolne oči so bile oproščene črnih naočnikov in skrbno zaprte na veke.

Uboga Lili! Zgodilo se je, kar je morda že lani slutil vsak videč bolešno ličje, samo njena tedaj presrečna roditelja ne.

Izmej žensk, ki so šepetaje stale okrog odra, opotekla se je k meni, podpirana od dveh sosed, nesrečna žena Jakobova, imajoč oči od joka unete, v roki krčevito stiskajoč od solz premočeno ruto.

(Konec prib.)

hotela o tem in drugem še natančneje informovati po najinem prijatelju in stanovskem tovarišu v Celovci. Vse, kar so nama preje dijaki pravili, potrdil je najin prijatelj kot golo resnico, in potrudila sva se potem, izprašati ga obširneje, opazivši mu, da hočeva spraviti vse to v javnost, naj slovenski svet izve, kako se Slovincem tudi od te strani hočejo metati polena pod nogo in s kakimi sredstvi se dela, da bi se jih spravilo ob narodno zavest.

Predno je naš knezoškof, imenovan po milosti sedanjega naučnega ministra barona Gauča, pričel zidati to z velikimi troški združeno zgradbo, kajti veljala je nad 1/4 milijona goldinarjev, posve-toval se je rad tako z nemškimi, kakor s slovenskimi duhovniki, kako priti do denarja, da se mu ta vroča želja povoljno izpolni. Osnova je nekak odbor, v katerem sta bili zastopani obe narodnosti enakomerno toliko časa, kolikor časa je bilo treba dajati denarja. Nabirali so se in se še nabirajo prostovoljni doneski, ali to je le malokaj izdalo in treba je bilo v ta namen naskočiti farne blagajnice. To se mu je s pomočjo slavne vlade pod posebnimi koncesijami, katerih jedna je gotovo tudi ta, da si je izvolil Nemca za svojega kancelarja, v resnici doseči posrečilo in je bilo konečno vsem faram na Koroškem ukazano, da naj svoj, v koroški hranilnici naložni denar vzdignejo ter prepuste proti enakomernemu obrestovanju knozoškofu Kahnu na razpolaganje, da mu bode moči stavbarske podjetnike takoj izplačati. — Poleg tega se je po imetji od vsake fare zahteval tudi primerni donesek k zidanju in predpisalo se je na vse to faram še posebej, koliko svoto morajo v ta namen tudi še v prihodnje vsako leto donošati, in sicer toliko časa, da bode izplačan ves dolg, ki je nastal z zidanjem tega „Marijanišča“ pri farnih in podružnih cerkvah na Koroškem.

Mi bi proti temu nič ne ugovarjali, ako bi nas v to ne silili tehtni razlogi. Nemška cerkvena prestojništva so se namreč večinoma postavila proti taki uporabi cerkvenega imetja po robu in so tudi le malo kaj dala, vsakomur, kdor ima količkaj časa in more čitati naše nasprotne liste, pa je gotovo še danes dobro v spominu, koliko in kako strastno sta svojedobno pisala nemška liberalna časnika „Freie Stimmen“ in Beljaška „Deutsche Allg. Ztg.“ proti tej nameri. To upitje bilo je pa itak odveč, ker imamo na Koroškem le malo nemških far, ki bi razpolagale z večjim imetjem, večina jih je revnih.

Drugače je pa s slovenskimi farami. Ker so Slovenci sploh kot dobri katoličani na glasu, ne obotavljajo se nikdar, kadar je treba kaj storiti v čast Božjo in slavo cerkve. Cerkev v nemških krajih so pa seveda bolj zapuščene, ker ima koroški nemški kmet za vse drugo več denarja na razpolaganje, nego li za cerkev in njene namene. Tako je tudi prišlo, da se je naložil slovenskim faram v primeri proti nemškim veliko večji davek za zidanje te zgradbe, in Slovenci, ravna se res še vedno po načelu, da se moramo katoličani svojim škofom brezpogojno pokoriti, dovolili so povsod in vse zadovoljno brez ugovora in kar se je zahtevalo.

Ko pa se je to doseglo in je palača stala dogotovljena v celi svoji veličastnosti, ko je bilo vse urejeno in so se izplačali z gotovim denarjem, na gorenji način od farnih cerkev nabranim, vsi stavbarski podjetniki, ki so delali pri zgradbi, v tem trenutku je gotovo vzdihnil knezoškof Kahn globoko iz srca ter rekel: „svoj namen sem dosegel — hvala Bogu“, ter si mislil proti Slovincem: „der Mohr hat seine Schuldigkeit gethan, — er kann gehen“. In res, kmalu na to sestavil se je poseben odbor, v katerega je poklical poleg nemških le par slovenskih duhovnikov; člani tega odbora naj bi mu bili tedaj svetovalci v nadaljnjem postopanju. Porazumno s temi možmi sestavila so se pravila in hišni red, določilo, naj je vodja semenišča nemške, a podvodja slovenske narodnosti in da je primerno po številu koroških prebivalcev v „Marijanišče“ vsprejemati dve tretjini dijakov nemške in jedno tretjino slovenske narodnosti. Skromni, kakeršni že smo, mislili smo si Slovenci: „dobro, mi smemo biti s tom zadovoljni, če tudi smo kaj več zaslužili“. Imenovana sta bila tedaj za vodjo tega dijaškega semenišča Nemec prelat in kanonik Gregor Schellander, a za podvodjo Slovenec duhovnik Anton Wakonig.

Preteklo pa je komaj par let in že skušamo dobrote tega katoliškega zavoda. Prvi dve leti, kolikor časa je bil podvodja v semenišči velezaslužni

gosp. Ant. Wakonig, sedanji prošt v Spodnjem Dravogradu, bilo je še prestajati, ali za to ravnotežje bilo se je zahvaliti le jeklenemu značaju in energičnemu postopanju gorenjega gospoda rodoljuba, katerega so vsi dijaki, ne glede na narodnost, spoštovali in ljubili tako, kakor more ljubiti le otrok svojega očeta. Mož pa je tudi za dijake skrbel uprav po očetovski in v tej dobi bilo je učenje v zavodu neizmerno lepo in vspešno. Ko pa se je ta gospod preselil na svoje novo mesto in zasedel proštjski stol v Spod. Dravogradu, že se je začelo ugihati, koga sedaj postaviti na to mesto. Kot najbolj sposobni za Wakonig-ovega naslednika priporočal se je od raznih stranij, večinoma od gg. knezoškofovih svetovalcev, tedanji Štebenski provizor č. g. Anton Gabron, sedanji vrli župnik v Skočidolu, ki je bil vsled tega od sl. knezoškofijskega konzistorija za to mesto tudi že skoro imenovan, a je to imenovanje knezoškof dr. Kahn v zadnjem trenutku preprečil, češ, da v to ne more privoliti, ker se mu Gabron dozdeva prenapet in prestrasten v svojem slovenskem mišljenju. Po dolgem iskanju se je potem knezoškofu Kahnu vender posrečilo, dobiti pohlevnejšega moža v osebi Velikovškega kanonika č. g. Virnika, ki je bil sicer ljubezniv proti vsakomur, a ni imel potrebne energije, da bi bil mogel brzdati razposajene nemške dijake, katerim sta dajala potuho sam vodja Schellander in dosedanji I. prefekt, duhovnik Scheriau, strasten ponemčenec, ki je slovenske dijake navadno le z „windischer Tr...l“, „windischer E...“, „Dumkopf“ in drugimi enakimi „kristijanskimi“ imeni pital, njega pa so potem v polni meri na isti način posnemali nemški dijaki, ki so se smeli ponašati v semenišči in izven njega celo z nemškimi črno-rudeče-žoltimi pasovi, zavratnicami in trakovi pri urah, dočim so se narodne zavratnice slovenskim dijakom nositi prepovedale ali pa jih je vodja Schellander v pričo nemških dijakov v posmeh Slovincem celo na kosce raztrgaval.

To vse so žalostne prikazni, katere je bilo prenašati v tem zavodu slovenskim dijakom in ni se torej čuditi, da je bilo to stanje nekaterim dijakom res neznosno in da so bili po tem radi ali neradi primorani že mej letom obrniti hrbet takemu vzgojevališču, za njimi so potem koncem leta še drugi odšli s tem, da prihodnje šolsko leto več ne vstopijo v „Marijanišče“. Tako početje bi pa moralo nam Slovincem vender toliko odpreti oči, da prihitimo našim ubogim dijakom na pomoč, in da prej ko mogoče osnujemo svoje dijaško podporno društvo za Koroško, s sedežem v Celovcu, in sicer po vzgledu Štajerskih dijaških društev. Stavljamo torej to misel Celovskim rodoljubom v dobrohotni premislek. Iz dežele se smejo v ta namen nadejati vsestranske podpore.

Konečno bodi nam dovoljeno še omeniti, da se preteklo šolsko leto že ni skoro več oziralo na to še manj pa letos, da bi še bila polna tretjina slovenskih dijakov vsprejela v „Marijanišče“, da se pri vsprejemu med Slovenci neizmerno strogo izbira*), dočim se prošnjam Nemcev večinoma brez ugovora vstreza, da je dosedanji podvodja Slovenec Virnik, premeščen za provizorja v nemške Breže (Fresach) na Zgornjem Koroškem in da pride sedaj na njegovo mesto za podvodjo Nemec F. Streiner, dosedanji kaplan v nemški Krki (Gurk). S tem imenovanjem se je Slovincem in slovenskemu jeziku v „Marijanišču“ Celovškem zadrnila zadnja zanjka, in ako še omenimo, da slovenskim dijakom iz „Marijanišča“ dosedaj ni bilo dovoljeno obiskovati slovenskih ur v gimnaziji, da pa je bilo Nemcem dovoljeno prihajati v laške ure, in da se slovenščine v „Marijanišču“ sploh niso mogli kaj naučiti, ker tudi dosedanji učitelji (podvodji) niso imeli povse potrebne kvalifikacije za tak pouk, da so se pri zadnjem ljudskem štetju skoro vsi dijaki morali dati zapisati za Nemce, ker je vodja nekaterim, ki so zoper to ugovarjali, kar kratko dal umeti, da je v „Marijanišču“ občevalni jezik nemški, in končno, da se v „Marijanišči“ v prostih urah tudi skoro slovenski govoriti ne sme, povedali smo dovolj — in toliko žalostneje bode v tem oziru še odslej, ko pride za podvodjo Nemec in ko slovenski dijaki prav nikogar ne bodo imeli, ki bi jih poučeval v „Marijanišču“ v slovenskem jeziku. Tako se ravna v tem katoliškem zavodu s slovenskimi di-

*) Glej v zadnji „Mir“ št. 23. od 20 t. m. v katerem se mej „duhovniškimi zadevami“ poroča, da se je letos v „Marijanišče“ vsprejelo 35 Nemcev in le 8 Slovencev. Živelo slepenje!

aki! Imamo moze v Gorici in v Ljubljani, ki bi nas katoliške Slovence radi osrečili še s katoliško univerzo v nemškem Solnogradu in to priporočalo se bode v vsprejem celo na bodočem slovenskem (?) katoliškem shodu v Ljubljani v našo pogubo. Prepričani bodimo, da nemška zavetišča, naj so katoliška ali liberalna, Slovincem nikdar pravična ne bodo. Ne iščimo pomoči in podpore pri tujcih — osebno ne Nemci! V dokaz in ravnilo naj nam bode Celovško „Marijanišče“.

Dovoljeno pa nam bodi obrniti se končno še do mil. knezoškofa dr. Kahna in do velesl. knezoškofijskega konzistorija v Celovci z vprašanjem: Ali se bode to početje v „Marijanišču“ še nadaljevalo v enakem smislu in kako naj se opraviči ta očitna germanizacija slovenske dece v katoliškem zavetišču? Ali so to Slovenci zaslužili, ko so vendar dali za to zgradbo skoro vse svoje cerkveno in mnogo privatnega imetja na razpolaganje?

Vsakdor sme pa biti tudi prepričan, da si s takim postopanjem knezoškof dr. Kahn ne bode pomnožil pokornosti in udanosti vernih koroških Slovencev, ki so vsikdar in pri vsaki priliki z dejanjem in z denarjem pokazali, da so res udani sinovi svete katoliške cerkve. Ako bode šlo tako dalje, bode to prava pot do tega, da si bode tudi Slovence še odvrnil od sebe. Tako stanje. kakoršno imate v polni meri že sedaj po nemškem Koroškem, hočete s silo imeti tudi po slovenskih krajih. Dobro, kar bode se sejali, to bode želi!

Prosimo pa vendar še vseh upljivih rodoljubov, naj store potrebne korake v tej reči sedaj, ko je še čas in ni še vse za voženo. Naj nikar ne trpijo, da se bodo slovenski sinovi raznarodovali s slovensko podporo v katoliškem zavetišču, kajti imamo že žalostni sad tega postopanja v dijaki, ki so prišli v „Marijanišče“ kot Slovenci in so po preteklih dveh ali treh letih postali pravi strastni renegati. Omenimo naj le dijaka U. iz Šmartina pri Celovcu katerega oče je vrl Slovenec in podpredsednik Ciril Metodove družnice za Celovec z okolico, sin njegov pa se je v „Marijanišču“ v kratkem povsopel do najgršega poturčenca, ki je posebno v preteklem letu psoval Slovence jako podlo, prav tako kakor se je naučil od prefekta Scheriau-a, recte Žrjava. Tak je tedaj sad Celovškega „Marijanišča“, ki stoji sicer na katoliški podlagi, ali postopanje v njem je pa proti Slovincem brezusmiljeno, torej nekatoliško.

Toliko spregovoriti smo si šteli v dolžnost z namenom, da v tej reči naša rodoljubna duhovščina mora kaj storiti. Ona naj spregevorilo odločno besedo na pravem mestu, torej tam, kamor je nosila od Slovencev nabrani denar za zidanje „Marijanišča“, da se vendar že jedenkrat napravi konec takemu ravnanju in da se zagotovijo v tem zavodu, Slovincem pravice, katere jim gredo po božjem in državnem zakonu. K—č.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 27. avgusta

Ali naj gredo Slovenci v opozicijo?

Pod tem zaglavjem priobčila je Mariborska „Südsteierische Post“ članek, kateremu se koj pozna, od kod ji je došel. Konstatujoč, da se je vlada izdatno pomaknila na levo, odpustivši Pražaka, in da se moze glasovi, tirajoči, naj gredo Slovenci v opozicijo, nadaljuje potem list: „Če tudi je položaj sedaj jako ugoden za levico, tako vendar s pomočjo nacionalcev ne more sestaviti parlamentarne večine, dokler ji ne pomorejo Poljaki. Naša naloga je, delati na to, da se Poljaki in levičarji ne združijo, ker so v tem slučaju uničeni vsi načrti levičarski (!) Če bi slovenski poslanci stopili v opozicijo in se tako od Poljakov ločili, bi s tem samo pospešili nemško poljsko koalicijo.“ — To je sicer že stara pesem, a vzhic temu se nam vidi korenito neresnična; poslanci imajo v prvi vrsti dolžnost delati v korist naroda, ne pa podpirati sedanje vlade, ki ne dela narodu v korist, nego prav tako, kakor da je levičarska vlada na krmilu. Levičarski načrti niso uničeni zato ker jih izvršuje grof Taaffe, samo na drug način kakor bi to storil Plener. Bódi večina nemško poljska ali pa drugačna, slovenski poslanci morajo delati opozicijo vsaki vladi, katera nam krati zakonito pristojna prava, ali stori to pótém očitne persekucije ali pa s pomočjo drugih, bolj neočitnih sredstev, to je naposled vse jedno. — Kar piše člankar „S. P.“ o čeških razmerah, je naravnost smešno. Mož je prepričan (!) da je zveza z Mladočehi za nas nemogoča, ker nas ž njimi družijo samo avtonomistični princip, v kulturnih, socialnih in verskih vprašanjih pa smo si baje

nasprotni, čemur pa mi odločno oporekamo. Po njegovem mnenju se bodo mogli slovenski poslanci s Čehi porazumeti šele tedaj, kadar bodo v Čehih osnovali češko-konzervativno stranko, katera bode razpršila nezaupnost Nemcev in jih pridobila za češko državno pravo in za spravo. Tako pisanje je uprav gorostasno. Zmernejše in bolj konservativne stranke, kakor so bili Staročehi, si ne more nihče želeči in v Čehih je takšna stranka popolnoma nemogoča. Staročehi so popuščali zaradi sprave toliko, da so naravnost oškodili najvitalnejše narodne interese, a navzlic tej popustnosti niso mogli pridobiti Nemcev niti za pošteno spravo, kamoli za državno pravo. Stranka, kakor si jo misli „S. P.“, morala bi od narodnega programa, da se porazume z Nemci, toliko popustiti, da bi s tem kopala grob narodu svojemu, morala bi popustiti toliko kakor neka za neizvednimi ideali loveča se stranka mej Slovenci. — Članek v „S. P.“ ni drugega nič, kakor — pesek v oči.

Deželni zbori.

Na dan 9. septembra sklicani deželni zbori zborovali bodo samo do konca istega meseca, potem pa zaustavili posvetovanja do druge polovice meseca decembra zato, ker se začetkom oktobra sujeta delegaciji potem pa drž. zbor, da reši proračun za l. 1893. Meseca decembra in januarja zborovali bodo potem zopet dež. zbori. — Mnenje, da bode še bodoči mesec v dež. zboru češkemu prišlo do boja radi punktacij je neutemeljeno. Kakor naznajo oficijozni listi pridejo vladne predloge — torej tudi punktacije — šele v drugi polovici zasedanja, to je meseca decembra, v razpravo. Sedaj bodo dež. zbori rešili le nujne reči.

Plener in Taaffe.

Plenov govor v Hebu naredil je na vladne kroge jako slab utis. Vidno je, da je imel Plener namen, podreti vse mostove, čez katere bi bila vlada mogla umakniti se zopet v staro svojo pozicijo. Zato je sicer nedelikatno, a zanj koristno postopal in v Hebu natančno povedal, kakšni so pogoji, pod katerimi podpirajo levičarji Taaffea in zlasti pod katerimi pogoji je smeti ukreniti kako premembo v ministerstvo. Oficijozni listi so v veliki stiski, „Tagblatt“ pa analizuje Plenov govor s perečim sarkazmom in očita levičarjem, da je v njih vrstah 27 drž. uradnikov, da torej taka stranka, ki je nekoč prav s pomočjo uradnega aparata gospodarila v državi, nima pravice spodtikati se ob sedanjim „bureaukratičnim“ sistem.

Vnanje države.

Križa v Srbiji.

Radikalci in liberalci se pripravljajo na srđit boj. Splošno se sodi, da je revolucija gotova čim bi Ristić skusil sistirati ustavo. Ker je volilaka svoboda velika in ker vladni funkcionarji ne morejo dosti uplivati na njo, ni skoro nikakešnega upanja, da bi zmagali liberalci. Ristić nadomestil je dose-danje prefekte v kritičnih okrajih z vojaškimi prefekti, a tudi to ni jamstvo za zmago. Ker se je vsa politična Evropa izrekla zoper počenjanje Ristićevo, ne iz simpatije za radikalce ali iz antipatije do liberalcev, ampak v interesu Srbije in evropskega miru, skuša se Ristić opravičiti pred svetom ter razširja vest, da so bili radikalci osnovali zaroto zoper regentstvo. Hoteli so voliti Pasića regentom, a čim bi bil ta pred skupščino prisegel na ustavo, izjavila bi bila skupščina, da zmatra samo njega pravim in ustavnim regentom, ne pa tudi Ristića in Belimarkovića, ker sta storila obljubo samo pred Milanom, ne pa tudi pred skupščino. Vrh tega pozvala bi bila skupščina novega regenta, naj stori kar treba, da se volita še dva druga regenta namesto neustavnih regentov Ristića in Belimarkovića. — Tako Ristić in to je tudi najbrže resnično, nikakor pa se ne povod poskusiti eksperiment ki utegne, če se ne ponesreči, uničiti liberalno stranko in spraviti dinastijo v nevarnost, če pa se posreči — prouzročiti revolucijo.

Giersov naslednik.

Sotrudnik Pariškega „Gaulois“ intervivoval je nekega visokega ruskega dostojanstvenika. Mej drugim prašal ga je tudi, kdo utegne postati naslednik Giersov, če bi se ta umaknil. Dotični dostojanstvenik rekel je, da je to brez večjega pomena, ker bo vsak minister tiral politiko carja in ne svoje. Mej ruskimi diplomati ima grof Pavel Šuvalov, sedaj veleposlanik v Berlinu, največ upanja, kajti ne samo da je sposoben, on je tudi priljubljen v Nemčiji, dočim gojé v Berlinu ostre antipatije zoper Mohrenheima, knez Lobanov pa je preveč samostalen in trdoglav. Na vsak način pa bi tudi ta prememba ne imela nikakešnega upliva na francosko-rusko razmerje, ki se snuje iz volje naroda in carja.

Angleški ministri.

Angleški ministri se morajo po ustavi podvreči novi volitvi, katere se sedaj vrše Gladstone sam izvoljen je bil v Midlothianu jednoglasno in tudi drugim ministrom je izvolitev zagotovljena, samo John Morley, pošteni Morley, kakor ga zovejo, minister za Irsko, ima v Newcastleu težko stališče. Boriti se mu je z dvema srđitima nasprotnikoma, z unionisti, ki imajo že od nekdanj veliko zaslonbo v tem okraji in z delavsko stranko, kateri se je zameril, ker je navlic nevarnosti za svoj

mandat izrekel se odločno in brez ovinkov zoper osemurni delavnik, ker sploh svojega prepričanja nikdar ni utajil in od njega ni odstopil ne za pičico. Izid te volitve utegne postati opasen za home-rule, kateremu je Morley pravi zasnovatelj in goreči zagovornik. Irski poslanci spoznavajo važnost te volitve in se potezajo za Morleya uprav krčevito. Vodja irskih nacionalistov, Michell Dawitt, prišel je osebno agitovat v Newcastle in na volilskem shodu delavcev zagrozil, da bodo vsi irski poslanci, po številu 70, glasovali zoper vsako koncesijo delavcev, če bi propal Morley in ž njim home-rule. Tudi John Dillon izrekel se je v enakem zmislu, preteč, da se bodo Irci oklenili konservativcev, če bi delavci vrgši Morleya onemogočili home rule.

Dopisi.

Iz Kranja 23. avgusta. [Izv. dod.] (Dijaški dan.) Preteklo nedeljo bila je v Kranji dijaška veselica na korist Prešernovemu spomeniku. Dasi se je od neke strani agitiralo celó javno proti veselici, bila je udeležba vendar sijajna. Narodnjaki in pravi rodoljubi slovenski so mnogobrojno počastili s svojo navzočnostjo veselico, ter pokazali, da gojé gorke simpatije za dijaški živelj. Rečeni dan dopoldne zbrali so se dijaki pred gostilno gospoda Petra Mayerja ml. in odšli paroma v glavno cerkev. Pri sv. maši pel je dijaški moški zbor prav povoljno. Kranjskega občinstva zbralo se je toliko da je bila cerkev kmalu polna. Dijaki so se vedli dostojno in skoro celo sv. mašo klečali. Sem naj bi prišli oni klevetniki, ki trdó, da je slovenska mladina brezverska, kateri so že ravno proti tej mladini pisali toliko obrekovanj, in reči bi si morali, da to, kar so trdili, ni res. Po sveti maši odkorakali smo na pokopališče. Na Prešernovem grobu govoril je g. M. Slikal nam je v krasnih, poetičnih besedah Prešerna — velikana, kot Slovence in Slovane. Njegov govor je občinstvo obče odobraval. Zaklicali smo naudušeno „Slava“ in položili na pesnikov grob zares krasen venec s cveticami, v narodnih barvah razvrščenimi in z narodnim trakom, ki ima napis: „Sinu majke slave — slovenski dijaki“. Tudi na Jenkovem grobu spregovoril je isti gospod nekoliko besedij — in položil istotako venec na njegov grob. — Ob dveh popoldne bil je banket. Udeležba bila je precejšnja. Vojaška godba zbrala se je na nalašč zato pripravljenem odru, ki je bil jako ukusno okrašen z narodnimi in cesarskimi zastavami. Sploh moram reči, da se je gospodar g. Peter Mayer potrudil priskrbeti nam kar najlepši šator. Ob 4. uri razvila se je prava ljudska veselica. Naudušenost je priklopala do vrhunca, ko se je pričela telovadba. Telovadili so trije dijaki, jako ukusno napravljeni, na drogu in na bradlji. Občinstvo, katerega se je zbralo tako veliko na vrtu, da je bilo le težko dobiti prostora, je krepko ploskalo gospodom telovadcem. Na telovadbi moramo dijakom vsekakor čestitati. Tudi lepega petja ni primanjkovalo. Posebno je bila všeč krasna skladba „Ljubezen in pomlad“. S svojim pohodom počastili so veselico tudi gospodje: deželna poslanca Svetec in Hribar, vrli Čeh Jiřík, slovenski pisatelj Koder in več gospodov profesorjev. Tudi ferijalno društvo „Sava“ bila je dokaj zastopana. Skoro vsi navzočni odlični rodoljubi so govorili navduševalne besede. Posebno je omeniti napitnico g. notarja Globočnika. Drž. in dež. poslanec Spinčič poslal je iz Kamnika brzoglavni pozdrav. Žal, le prekmalu je nastal mrak. — Ločili smo se od vrtné veselice ter šli h koncertu. Njegov program bil je jako dobro sestavljen. Znana E. Titlova „Ouverture po slovanskih napevih“, svirana od vojaške godbe, bila je z naudušenjem vsprejeta, in ko se je zaigrala pesem „Hej Slovani“, čuli so se živahni Živio- in Slava-klici. Zatem je govoril „Prolog“ g. Ž. Slavil je v verzih jedinost, katera vedno vlada mej slovenskimi dijaki. Ko je govornik končal, odobraval so vsi navzoči njegove besede in mu čestitali. Istotako kot Nedvedova krasna skladba „Prešernu“, katero je pel moški zbor, tako so prijali tudi Leiboldovi Potpourri: „Hrvatski dom“, katere je izvršila vojaška godba. Peta točka „Pjevajmo“ morala je zaradi neljubih zaprek izostati. Težko smo pričakovali zadnje točke — dramatične predstave. Smem reči, da igra „Trnje in lavor“ ni bila srečno izbrana, kajti dobro jo morejo predstavljati samo izurjeni igralci, nikakor pa diletantje. Vzlic temu pa so kazali naši mladi igralci svojo najboljšo voljo. Najbolje sta prijala Leonora in Stefano. Predstava je bila ob polu 11. uri končana. Nato se je pričel živahen ples. Tako se je dostojno završila dijaška

veselica. Udeležba je bila sijajna, gmoten uspeh je bil tudi dober, vendar sem nekaj pogrešal posebno pri banketu — to je nandušenost mej dijaki. Ne rečem, da niso bili dijaki v srci vneti za veselico, ampak pokazali naj bi bili to tudi z besedo. V tem slučaju naj jim bodo uzor hrvatski in češki dijaki, ki se pri vsaki priliki nandušujejo tudi z javno besedo.

Iz Črne na Koroškem, 23. avgusta. [Izv. dop.] (Odpadel.) Dne 4. t. m. obhajal je naš župnik Centrih 25letnico svojega mašništva v Železni Kaplji. Mi bi ne imeli nič proti temu, da bi ne bil to nov dokaz, v kaki tesni zvezi da je naš gospod župnik z nemškimi liberalci. Že osem dnij pred to slavnostjo sklicali so naši nemški občinski očetje sejo, pri kateri naj bi se sklenilo, da se župniku Centrihu, nekdanjemu vrlemu narodnjaku, sedaj slovenskemu izneverjencu, ta dan izroči častno pismo za njegove velike zasluge, ki si jih je stekel za nemško stranko. Slava našim vrlim osem odbornikom, kajti oni so se odločno izrekli proti tej nezasluzeni zaupnici ter se niso hoteli podpisati na spomenici! Omenjeni dan šla je torej v imenu občine nemška deputacija (župan Engelbogen in nadgozdar Wurzar, oba strastna nasprotnika Slovencev) v Železno kapljo, da mu je tam izročila ta tako imenovani „Gedenkbrie“. Kakih osem dnij po slavnosti napravil je g. župnik Centrih v ta namen našim nemčurjem poseben obed, na kateri je povabil tudi bolj „ta bude“ in poglavitno nemčurje iz Možice. Resnica je, da ima župnik Centrih za nemško stranko velike zasluge, zato ga tudi imenujejo zloglasne „Freie Stimmen“, „einen musterhaften Geistlichen“, in naši nemškutarčki se imajo zahvaliti jedino le temu „vrlemu“ gospodu župniku, da sedijo še to dobo v večini v občinskem odboru, kajti, ako Bog dá in sreča junaška, jim bomo v kratkem tudi mi pisali „Gedenkbrie“ in jim dali povrh še „Abschiedsbrie“ ter jim voščili srečno „rajžo“. Znamenito je tudi to, da sta šla na ta dan, ko je župnik Centrih praznoval svojo slavnost v Železni Kaplji, vrla narodnjaka gospod župnik Muden iz Železne Kaplje in gosp. komendant Šervicelj iz Rebrce od doma, ker se nijta hotela udeležiti te slovesnosti, — in prav sta storila tako. Temu nasproti pa so nekako ostentativen sprejem g. Centrihu napravili v Železni Kaplji nemški purgarji, katerim na čelu je bil protestant Bruker, sploh voditelj te stvari. V svoji fari, v Črni, gosp. župnik Centrih ni hotel slaviti svoje 25letnice, ker je dobro vedel, da bi se tam za njega, razun par nemškutarčkov, nikdo brigal ne bil. Ker pa je hotel slavno slaviti svojo slavnost, zato je bilo treba iti v drugo faro, v Železno Kapljo, kjer je bil nemškutarake glorijske zagotovljen.

Kako pa je župnik Centrih naklonjen naši stranki, o tem poročali smo že večkrat v „Slov. Narodu“. Omenimo naj na kratko le še samo naslednje: Ko je dne 17. julija t. l. zborovala naša Ciril-Methodova podružnica v Črni, potrudil se je nek gospod v župnišče do g. Centriha, povabit ga naj bi se tudi on udeležil tega zborovanja. Dotični gospod prigovarjal je potem tudi predsedniku, blagajniku in tajniku, naj g. župnika povabijo, da se vpiše v podružnico. Dotičniki dali so se v to nespamet res pregovoriti. In kak odgovor so dobili na to? Župnik Centrih jih je kar naravnost zavrnil, da on za take reči, kakor je družba sv. Cirila in Metoda, nema denarja, in v resnici tudi ni dal ne beliča še za našo podružnico. Omenil je le še tudi to, da bode moral napraviti dolgove, ako bode ostal še nekaj časa v Črni. Temu se pa mi kar nič ne čudimo, kajti Črna ni št. Peter pri Velikovecu, in prijatelji, s katerimi se g. župnik pajdaši, ga tudi mnogo denarja stanejo ter mora na ta način svojo slavo, ki jo uživa pri nemškutarjih, drago plačevati. Tega se je pa mož najbrž že naveličal in bi se rad umaknil, če tudi bi ne postal prošt v Dobrolovesi, katere fare je pod nemškutarško protekcijo prosil. Na prigovarjanje nekaterih gospodov, ki še sedaj naših žalostnih razmer poznati nočejo in so nam vedno pravili, da naj poskušamo g. župnika z lepa na našo stran pridobiti, so si nekateri odborniki naše slovenske posojilnice tudi mislili, naj bi se g. Centriha vendarle izvolilo v odbor posojilnice, da bi se nam ne moglo očitati, da smo se čisto odločili od našega dušnega pastirja. To se je konečno res storilo proti občni volji zadružnikov, a v nadi, da se bode g. župnik vendarle potrudil, zavzemati se tudi za naš tako potreben zavod, kakeršen je posojilnica. Ali motili smo se, kajti g. župnika Centriha

do danes nismo še videli v posojilničnem uradu. Toliko v ravnilo in pojasnilo gospodom T. H. in M. v Celovcu, katerim se imamo v prvi vrsti zahvaliti za ta ponesrečeni poskus. Mislimo, da jim bode sedaj to vendar jedenkrat odprlo oči in se bodo prepričali, da župnik Centrih ni več naš in da ga tudi ni več moči pridobiti v slovenske namene. On je in ostane pemškutar. Premenil je svoj značaj za puhlo slavo brez veljave.

Domače stvari.

— (Deželni predsednik kranjski.) gospod Andrej baron Winkler, dovršivši štiridesetletno službovanje, vložil je prošli teden prošnjo za umirovljenje. Čujemo, da ne misli več prisustvovati zasedanju deželnega zbora kranjskega, katero prične dne 9. prih. meseca. Zategadelj imenovanje novega deželnega predsednika ni več dalječ.

— („Slov. kat. shod“ v Ljubljani.) Prijatelj nam je pokazal tiskan program, po katerem bodo na slovesnih shodih v tork in sredo imeli govore naslednji gospodje: Kanonik dr. Jeglič iz Sarajevga, odvetnik dr. J. Sernec iz Celja, župnik Gregor Einspieler iz Podkloštra, kanonik dr. J. Križanič, kanonik K. Klun (šola), učitelj F. Stegnar (šola), prof. dr. A. Mahnič iz Gorice (veda), kanonik J. Flis (umetnost), vikarij A. Kalan (socijalne zadeve), vodja v p. Fr. Povše (socijalne zadeve), špirituval dr. Josip Pavlica (katol. življenje), zdravnik dr. V. Gregorič (tisek), župnik M. Sila (tisek), odvet. kand. dr. J. Šušteršič (kat. narodna organizacija). — Mej govorniki nahajamo torej tudi g. dra. J. Sernca, odvetnika in dež. poslanca v Celji. Mi pa moramo resnici na ljubo povedati, da se je g. dr. Sernec vzel brez njegove privolitve med govornike in včeraj smo čuli, da ta gospod tudi nikakega govora prevzel ne bode, ker ga niti blizu ne bode. Na drugi strani moramo poročati, da je pripravljali odbor vodstvu družbe sv. Cirila in Metoda načeloma dovolil govornika na slovesnem shodu. Vodstvo je potem svojim govornikom imenovalo g. notarja Luka Sveteca, a pripravljali odbor ga nazadnje ni hotel odobriti in vsprejeti.

— (Glede Sokolskega izleta v Jesenice) se nam poroča, da bode na vspeh tudi ogledovanje velezanimivih tamošnjih fužin kranjske obrtne družbe. To dovolil je s posebno ljubeznivostjo ravnatelj družbe, g. K. Luckman. — Naše narodno občinstvo že danes opozarjamo na ta izlet odličnega našega narodnega društva. Podrobnosti se bodo naznanile kasneje.

— (Gosp. drž. poslanec Nabergoj) obiskal je danes naše uredništvo in glede na včerajšnji uvodni članek našega lista pojasnil nam, da je on res na shodu polit. društva „Edinosti“ lansko leto kot kandidat izjavil se vstopiti v tisto parlamentarno združenje, kamor se bode odločila večina slovenskih poslancev, da pa takrat ni bil vezan na Hohenwartov klub in da je pozneje pri prvem posvetovanju slovenskih in hrvatskih poslancev na Dunaji glasoval on poleg posl. Periča in Spinčiča za slovensko-hrvatski klub.

— („Dramatično društvo“) želi angaževati še tri moške igralce, in sicer ljubovnika, značajnika in komika. Mlajši gospodje, ki so v kateri teh strok z dobrim uspehom že igrali na slovenskih odrih pri takozvanih domačih predstavah, naj se blagovolé oglašiti. Kdor se spozna sposobnim, dobi od društva stalno plačo in eventualno se mu preskrbi tudi primeren postransk zaslužek. Oglasila vzprejema odbor „Dramatičnega društva“ v Ljubljani.

— („Narodna šola“) društvo v podporo ljudskim šolam in učiteljem s sedežem v Ljubljani razpošilja ravnokar sklep računa za XX. opravilno dobo od dne 15. septembra 1891 do 15. avgusta 1892. Vseh dohodkov je bilo 1841 gld. 70 kr. in sicer ostanek v blagajnici 235 gld. 65 kr., vplačil ljudskih šol 621 gld. 83 kr., vplačila učiteljev 152 gld. 22 kr., podpore: dež. zbora kranjskega 200 gld., mestnega zastopa Ljubljanskega 200 gld., kranjske hranitnice 200 gld. in raznih dohodkov 72 gld., ustanovnin je bilo vplačanih za 130 gld. Društvena imovina znaša 1056 gld. 64 kr. Troški so znašali 1575 gld. 14 kr., torej preostane v blagajnici 266 gld. 56 kr. Društvenikom naklonilo se je podpore v šolskem blagu in sicer 188 deležnikom za 1347 gld. 23 kr. — Prihodnji občni zbor bode v ponedeljek dne 5. septembra 1892. l. popoldne ob

6. uri v Ljubljanski mestni šoli na Grabnu po nastopnem vspeh: 1. Ogovor prvomestnikov. 2. Poročilo o odborovem delovanju v 20. draštvenem letu. 3. Poročilo o društvenem računu. 4. Volitev računskih preglednikov za l. 1893. 5. Volitev 9. odbornikov. (Funkcijonarje voli odbor sam.) 6. Nasveti.

— (Skupščina zaupnih mož banke „Slavije“) zborovala je včeraj v Ljubljani. Pod predsedništvom gospoda cesarskega svetnika Iv. Murnika udeležili so se posvetovanj gospodje: Peter Bajš, posestnik v Dvoru na Koroškem, dr. vitez Bleiweis-Trsteniški, državni poslanec dr. Lavoslav Gregorec, Anton Gregorič s Ptuja, Kažimir Jelusič iz Kastva, deželni poslanec Slavoj Jenko, državni poslanec Ivan Nabergoj, c. kr. notar dr. Albin Poznik, državni poslanec Vekoslav Spinčič, deželni poslanec dr. Josip Sernec in posestnik Gašpar Šorn iz Grajske vasi pri Vranjskem. — Ravnateljstvo banke „Slavije“ zastopal je ravnatelj Karel Petr Kheil iz Prage.

— (Tamburaški zbor na Kranjskem.) Izgled, ki ga je dal Ljubljanski „Sokol“, ustanovivši pred letom dni svoj tamburaški zbor našel je posnemovalce. V Šmartinu pri Litiji se že nekaj časa vežba tamburaški zbor pod vodstvom učitelja g. Bartela in bode nastopil že bodoči mesec v nedeljo 4. septembra. Bralno društvo v Kranji pa je sklenilo v poslednji svoji seji, da tudi ustanovi društveni tamburaški zbor.

— (Radovljiska graščina,) last grofov Thurn, je v jako slabem stanu. Te dni podrl se je strop velike dvorane in razbil vse pohiše. V dvorani mudila se je skoro do kritičnega trenutka neka gospa, a uplašena od pokanja, je pravočasno utekla in si tako rešila življenje. Okrajno glavarstvo je zaukazalo zapreti vse v graščini nastanjene urade, celo davkarijo, dokler se ne izvrše varnostne poprave. Po davkariji gotovo nihče ne žaluje in če bi jo sploh več ne odprli, bi bilo vsem najbolje ustrezno, ker tudi v Radovljici nihče ne plačuje davkov „radostno“, kakor je bilo nekdanj rečeno v državnem zboru.

— (Premovanje težkih kobil in žrebeti) priredi samostalni konjarski odsek kranjske kmetijske družbe dne 5. septembra t. l. dopoldne v Bohinjski Bistrici in sicer z denarno podporo dež. odbora kranjskega. Pravico do daril po 10 gld. imajo le konjerejci iz občin Bohinjska Bistrica in Srednja vas. Za darila se smejo poganjati le kobile z žrebeti, katere so že štiri leta stare in vodijo soboj žrebeta, ki še sesajo ali so že odstavljene. Darilo se prizna le če izvira žrebe od državnega ali dopuščenege zasebnega žrebca. Obdarovanci imajo sicer pravico udeležiti se s svojimi konji premovanja v Lescah 6. septembra, a v tem slučaju morajo deželno darilo vrniti.

— (Posojilnica v Pišecah) na spodnjem Štajerskem ima izvanredni občni zbor v nedeljo dne 4. septembra ob 9. uri dopoldne v stanovanju predsednika. Na dnevnem redu je preuredba pravil, kakor zahteva zakon z dne 1. junija 1889.

— (Trtna uš v Tržaški okolici.) Ker se je trtna uš uradno konstatovala v raznih davčnih občinah v Tržaški okolici in je opravičen sum, da so okužene tudi druge občine ali vsaj v nevarnosti, je mestni magistrat Tržaški odredil, da se strogo izvršuje zakonite odredbe glede izvažanja gospodarskih orodij in pridelkov iz okuženih ali sumnih davčnih občin.

— (Velik požar.) Dne 23. t. m. užgal je blazen 12leten dečko v vasi Nove Krasčine pri Podgradu v Istri snop slame. Veter zanesel je ogenj in kmalu bile so vse sosedne hiše, krite večinoma s slamo, v plamenu. Požar uničil je skoro pol vasi, pogorelo je namreč 20 hiš in 21 gospodarskih poslopij, mnogo pridelkov in tudi nekaj živine. Radi vetra ni bilo moči ognja omejiti. Ko je blazni požigalec videl velikanska plamena in gosti dim, ukal in plesal je, kakor da je radosti izven sebe.

— (Kolesarska dirka v Zagrebu.) Biciklistički klub „Zagrebskega Sokola“ priredi dne 8. septembra (praznik) na svojem dirkalšči dirko jugoslovanskih biciklističkih društev. Dirvalo se bode na 5, 3 in 1 kilometer na razna darila. Oglasila vsprejmljejo se do dne 2. septembra. Ob enem bode tudi zborovanje delegatov posamičnih društev glede ustanove jugoslovanske kolesarske zaveze.

— („Zagrebsko tramway — društvo“) je ime novemu deiniškemu društvu, ki se je ustanovilo te dni v Zagrebu. Temeljni kapital znaša 400.000 gld. in je sestavljen iz 4000 na prisneltelja se glasečih delnit po 100 gld. Osnovna glavna skupščina bode dne 25. bodočega meseca. — Upi-sovanja vršila se bodo od 12 do 15. septembra pri društveni blagajnici.

— (Rokoborci.) Rissmannovi mali roko borci v „Tonhalle“ mikajo še vedno občinstvo in delujejo zlasti na srca naše male dece. Ni ga še bilo izdelka obrtnije otroških igrač, ki bi vzbujal splošno zanimanje v toliki meri, kakor ti mali rokoborci. Neprestano se močujeta dečka, vlečeta se in pulita kakor besna, dokler jeden od njiju nasprotnika ne vrže ob tla; potem se boj zopet uname. Izvrševanje je tako lahko, da je pogodi najmanjši otrok kjerkoli si bodi brez vseh priprav.

— (Razpisane službe.) Za davčne urade na Kranjskem vsprejme se davčni eksekutor. Prosilci ne smejo biti stari pod 24 in ne nad 40 let in se pošiljajo prošnje potom dotične politične oblasti v 14 dneh okrajnemu glavarstvu v Kranji. Dosluženi orožniki, redarji in finančni stražniki imajo prednost. — Pri stolni cerkvi v Mariboru razpisana je do konca tega meseca služba orgljava.

Književnost.

— „Slovanski svet“ ima v 16. šte. nastopno vsebino: Spoznanje notranje politike in primerni izvodi. — O kritiki dr. Mahnič. — Matija Majar Ziljski. — АЛТАРЬ ДЛЯ ЖЕПТЫ. Pripovedka Lamirskega v ruskem izvirniku in v slovenskem prevodu z latinico in cirilico. — Ruske drobtinice. — Zbirke slovenskega narodnega blaga. (Spisal J. K. Josipov.) — Ogled po slovanskem svetu. — Književnost.

— Vesna — mesečnik slovanskega dijaštva ima v 8. šte. nastopno vsebino: Ob grobu prijatelja Fr. Ramovša (pesen s podobo) — Ciganka (spisal A. R.) — Stih (Dobroslov) — Stenografija (spisal A. Zupan.) — Prvi občni zbor sloven. fer. društva „Sava“ v Ljubljani. — Glasnik. — Vestnik. — Književnost in umetnost. — Zmes. — Listnica. Vesna je poleg „Slov. Naroda“ glavno glasilo novooceanega fer. društva „Sava“ oziroma v njej združenega slovenskega naprednega dijaštva. Naročnina stane za vse leto 1 gld. 50 kr. in se pošilja tiskarni g. Drag. Hribarja v Celji.

— Občni zemljevid Kranjske. Po uradnem gradivu z označenjem okrajnih glavarstev in davkarskih okrajev ter razvrstitve Ljubljanske škofije, izdala in narisala Emilij Jahnz in Ferd. pl. Genzić. Merilo 1:300.000. Kamenotiskarna Julija Kühna v Zagrebu, v komisijonalni zalogi pri Ign. Kleinmayerju in F. Bambergu v Ljubljani. Cena 80 kr. po pošti 83 kr. Zemljevid je izdelan razločno in čisto in so imena posneta po imeniku „Slovenske Matice“. Dobi se tudi pri Giontiniju.

— Kateri bo? Prizor iz domačega življenja. Po Bogosl. Rogačkem predelal J. pl. K. V Celji tiskal in založil Drag. Hribar. Ta gledališki prizor v dveh kratkih dejanjih igral se je že večkrat po tej spremembi z dobrim uspehom na Goriškem, na Krasu, v Istriji in na Koroškem, zatorej utegne ustrezati posebno čitalnicam po deželi, katere pri-jajo gledališke predstave. Cena knjižici je 15 kr. a pošto 2 kr. več.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Trst 27. avgusta. Pri pogrebu iredentovskega advokata Vidakovića govoril trg. agent Artur Zanetti v imenu „Tržaške mladeži“. Včeraj ga je policija radi tega veleizdajškega govora prijala in izročila dež. sodišču.

Peterburg 27. avgusta. Kolera se vnovič pojavila v Kronstadtu. Doslej je bilo 15 slučajev, umrlo 6 oseb. Kolera je zlasti huda v guberniji Samara in ob Donu, v Saratovu že ponehava.

Pariz 27. avgusta. „Autorité“ in „Petit Parisien“ javljata, da se širi kolera slična epidemija. Včeraj bilo 40 takih slučajev. „Figaro“ naznanja, da misli vojni minister zaustaviti velike vojaške vaje. Ruski izseljenci, došli minoli teden, odpotovali so večinoma v Ameriko, ostali gredo prihodnji teden.

Hamburg 27. avgusta. V Altoni bilo predvčeršnjim 28 slučajev kolere; 12 oseb umrlo. V Pinnebergu zbolel potujoč pomagač za kolera asiatica.

Liverpool 27. avgusta. Transatlantiška parobrodna družba naročila svojim zastopnikom, da radi kolere ni smeti več vzprejemati izseljencev za prevoznjo.

London 27. avgusta. Minister za Irsko, John Morley, izvoljen v Newcastlu s 1000 glasovi večine.

London 27. avgusta. Uradno se je konstatovalo, da sta dve iz Hamburga došli ženski umrli za kolera asiatica. Prišle sta bili z drugimi ruskimi izseljenci, ki se ne smejo izkrcati. V Bridgendu udrl se v rudokopu usad in zasul 143 rudarjev katerih ni moči rešiti.

Razne vesti.

* (Kolera) razširja se vsled velike vročine nenavadno hitro. Iz Hamburga zanesla se je že v Berlin in vse bolj in bolj se bliža avstrijski meji. Tudi v Rusiji zanesla se je grozna ta bolezen prav do meje. Vlada izdala je že potrebne naredbe, da onemogoči v kolikor se da razširjanje kolere tudi preko meje.

* (Salomonska razsodba.) Pred sodnika v Projerstietenu stopila sta dva moža; nočni čuvaj in zbiralec cunj. Nočni čuvaj je trdil, da je pes, katerega je imel zbiralec cunj na vrvi, njegov in to trditev podpirali sta dve priči. A tudi cunjar je imel dve priči, da je pes njegov. Sodba je bila težka. Sodnik ugibal je dolgo, naposled pa rekel, da naj cunjar spusti psa in da ga bo prisodil tistemu, h kateremu pojde pes sam, če mu oba nakrat zazvižgata. Rečeno — storjeno. Ko sta moža zazvižgala, zatulil je pes srdito, pogledal najprej cunjara in potem čuvaja in — skočil k vratom ter bežal kar je mogel. „Saj sem mislil, da je pes ukraden“, rekel je sodnik in dal obe tožni stranki pod ključ.

* (Emile Zola na božji poti.) Literarni krogi zanimajo se že dlje časa za bodoči roman slovečega francoskega naturalista, v katerem misli popisati in analizirati nagibe in življenje romarjev, ki prihajajo v Lourdes. Napoved, da pride Zola sam na lice mesta, dirnila je izvestno vse kroge kaj neugodno a Zola se ni dal oplahiti. Te dni odpotoval je v Lourdes. Iz Pariza do mesta Cahors vozil se je Zola v kupeju drugega razreda v družbi samih duhovnikov ter velečastne gospode, katerim se je predstavil kot vinski trgovec, s svojo duhovito konverzациjo tako očaral, da je jeden njih vzkliknil: Če ima vaše vino takšen cvet (esprit) kakor vaši dovtipi, potem bi vas rad imenoval svojim liferantom, a bojim se, da bi potem nikdar trezen ne bil. Lepšega komplimenta iz duhovniških ust si svetovnoslavni mož ne more želeli.

Narodno-gospodarske stvari.

— Zveza slovenskih posojilnic izdala bode tudi letos svoj letopis, ki je že dotiskan. Obliko ima isto kakor prvi letnik, a je obširnejši ter pri-nalša nekatere nove članke. N. pr. poleg opravnega poročila ima postavbe o posojilnicah, menice in zadolžnice, o poslovanju posojilnic itd. Najzanimivejše je razlaganje postavbe od 1. junija 1889.

— Pogozdovanje Krasa napreduje vidno, četudi le počasi. Letošnje pomlad skrbela je deželna komisija za pogozdovanje Krasa, da se je nasadilo v raznih občinah na zemljiščih, obsezojčih 134 oral, 835.000 dveletnih borovcev in 5000 triletnih smrek. Vrh tega nasadilo se je na raznih, 247 oralobsezojčih in že prej pogozdenih zemljiščih znova 640.000 borovcev in 3700 jelk. Od leta 1888 do letos pogozdilo se je 1368 oral obsežen svet in se je nasadilo 11.651.580 sadik. Posebne zasluge za pogozdovanje Krasa pridobil si je c. kr. gozdni svetnik gosp. Goll.

— Hrastovih dog. izvozilo se je pretekli mesec iz Trsta: v Italijo 554.949, v Portugalsko 246.800, na Francosko 134.663, na Angleško 23.316, na Grško 5902, na Špansko 4045 komadov, skupaj 969.675 (za 537.801 kom. več nego isti mesec lanskega leta). Iz Reke izvozilo se je: na Francosko 595.490, v Italijo 233.338, na Špansko 19.500, v Algir 12.500, skupaj 860.888 komadov. V Trst pripeljalo se je po morji 767.479, po suhem 692.000 komadov.

Listnica uredništva.

Gosp. interpellantu v Spod. Štajerji: Vprašate, zakaj naš list ne priobči izvirnega poročila o zborovanju „Slovenskega društva“ v Celji? Odgovor nam je legāk. Mi smo se o pravem času obrnili ne do jednega, ampak iz previdnosti do dveh gospodov, naj nam takoj poročata. Odrekel nam ni nobeden, a poslal nam tudi ni nobeden ničesar. Tretji gospod, katerega nismo prosili, doposlal nam je vsaj resolucije, katere smo tudi koj obelodanili. Vi vidite, da ni vselej uredništvo krivo, če list ni točen in vsestransk. Mi smo se sploh že veliko trudili okolo velikih in malih glav, da bi se nam iz Spodnjega Štajerja redno dopisovalo. Ali, če gospoda sama — noče, potem tudi mi ne moremo. Zdravi! — Gosp. A. G. v Ptui: Vaš popis Šoštanske slavnosti je lep, a odveč, kajti naš list je, to ste menda prezrli, takoj po slavnosti opisal jo v dveh številkah. — Gosp. J. P. v V. L.: Vaše „javne zahvale“ nismo priobčili, ker se nam vidi, da bi sam darovatelj nam ne bil hvaležen, če bi mu zaradi 10 gld. javno hvalo peli. Est modus! —

Narodno zdravilo. Tako se smé imenovati boleti utešujoče, mišice in živce krepčujoče, kot mazilo dobro znano „Moll-ovo francosko žganje in sol“, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih nasledkih prehlajenja. Cena steklenici 90 kr. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj od dveh steklenic se ne pošilja. 2 (42—12)

Domače zdravilo in toaletni pripomoček. Iz velikega števila teh sredstev priporočamo zlasti preskušena sredstva firme: Fran J. Kwizda, c. in kr. avstrijski in kr. rumunski dvorni založnik in okrožni lekar, Korneuburg pri Dunaji, namreč: Kwizdine Alveolar-kapljice proti zobobolu, Kwizdina Alveolar-zobna-pasta in Alveolar-ustna-voda, za čiščenje zob in osveženje zobnega mesa; — Kwizdina tekočina za lase in Kwizdino čebulno mazilo za ojačenje lasišča in pospešenje rasti las; Kwizdin sok iz ozkega trpotca, sredstvo za razstvarjanje sluz za ljudi, ki kašljajo; Kwizdina tekočina zoper kurja očesa in bradavice; Kwizdino francosko žganje, Kwizdino zdravilno salo iz kitovih jeter.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stojl
za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Tuji:

26. avgusta.

Pri **Mallci:** Kleiber, Pluchaczek, Dr. Souček, Dr. Deyl iz Prage. — Giseke z Reke. — Paulitschka, Hruby iz Marihora. — Mandl iz Trsta. — Basch iz Pariza. — Hildebrand iz Brna.

Pri **Sionu:** Appel, Jaksch, Schmelz, Fischer z Dunaja. — Lorenc iz Kočevja. — Fantel, Mauthner iz Prage. — Hausner iz Opatije. — Mally, Stransky iz Trsta. — Batthyany iz Budimpešte.

Pri **južnem kolodvoru:** Grave z Dunaja. Pri **avstrijskem cesarju:** Simpa iz Trsta. — Kos iz Bohinske Bistrice. — Schepez iz Ptuja. — Spaz-zepan iz Gorice.

Umrli so v Ljubljani:

25. avgusta: Jožefa Wallner, profesorjeva hči, 9¹/₂ leta, Stari trg št. 1. — Terezija, Dionisija Amon, usmiljenka, 32 let, Kravja dolina št. 11, jetika.

V deželni bolnici:

25. avgusta: Leonhard Tomanek, delavec, 18 let, legar.

V vojaški bolnici:

26. avgusta: Leonhard Ofenhöfer, deželobrambovec, 22 let, davica.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa- sovanja	Stanje barometra v mm.	Tem- peratura	Ve- trovi	Nebo	Mo- krina v mm.
26. avg.	7. zjutraj 2. popol. 9. zvečer	735.4 mm. 735.2 mm. 737.9 mm.	15.4° C 25.0° C 16.6° C	brezv. sl. zah. sl. jzh.	megla d. jas. jasno	0.00 mm.

Srednja temperatura 19.0°, za 1.2° nad normalom.

Dunajska borza

dné 27. avgusta t. l.

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 96.15	—	gld. 95.85
Srebrna renta	95.90	—	95.60
Zlata renta	113.95	—	113.90
5% marcna renta	100.50	—	100.40
Akcije narodne banke	999.—	—	998.—
Kreditne akcije	314.—	—	312.75
London	119.70	—	119.65
Srebro	—	—	—
Napol.	9.50	—	9.50 ¹ / ₂
C. kr. cekini	5.69	—	5.69
Nemške marke	58.60	—	58.60
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	140 gld.	— kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	183	50
Ogerska zlata renta 4%	111	111	40
Ogerska papirna renta 5%	100	100	40
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	123	25
Zemlj. obč. avstr. 4 ¹ / ₂ % zlati zast. listi	117	117	50
Kreditne srečke	100 gld.	192	75
Rudolfove srečke	10	24	50
Akcije anglo-avstr. banke	120	150	50
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	238	—	—

Prospekti o zdravilci in vodozdravil-nici Giesshübl-Puchsteln pošil-jajo se zastoj in frankovano.

Najboljša pitna voda

kadar preti nevarnost epidemije, je v taki. slučajih čisto skušena, od medi-cinskih avtoritet vedno priporočevana

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
KISELINE

V njej se ne nahajajo nikake organske sub-stance ter je zlasti v krajih, kjer je stu-denčna ali vodovodna voda dvomljive ka-kovosti, najprikladnejša pijača (2-3)

Službe išče

poštna in brzojavna upraviteljica

več let že pri pošti služujoča, z dobrimi spričevaji. — Naslov pove upravitelstvo „Slovenskega Naroda“. (956—8)

Bicikel „Safety“

popolnoma nov, s prvim volnim obročem (Polsterreifen),
proda po ceni Ivan Sennig v Ljubljani, trgo-
vina z usnjem, Stari trg št. 7. (968-1)

Gostilno

z gostilnično opravo vred, prostorne hleve, druga
poslopja in lep velik sadni vrt v Gorenjem
Logatci h. št. 2 oddam v najem pod ugod-
nimi pogoji. — Hiša ima lepo lego in je pripravna tudi
za vsako drugo obrt. (958-3)

Janez Kogej.

Dober pripomoček zoper grižo
je pristni

borovničar ali jagodovec
isto tako tudi izvrstni (960-1)

brinjevec

katere priporoča ter razpošilja po nizki ceni
J. N. Rant v Polhovem gradu.

FRAN KAISER

puškar v Ljubljani

(Odlikovan v Gradcu 1890. leta, v Trstu, Gorici in
Zagrebu 1891. leta.)

priporoča mnogovrstno
zalogo orožja in raz-
nih lovskih potreb-
ščin, kakor tudi pušk
lastnega izdelka

ter izvršuje vsakojaka popraviljanja točno
in po najnižjih cenah. (949-2)

Filijalka

F. DOLENC

v Škofji loki

priporoča veliko zalogo

specerijskega in koloni-
jalnega blaga

(970-1) kakor tudi veliko zalogo

moke in novega svežega brinja

po najnižjih cenah.

V AMERIKO.

VOZNJI LISTKI

(7-33)

pri

nizozemsko-ameriški pa-
robrodni družbi.

I Kolowratring 9

IV Weyringergasse 7

DUNAJ.

Prospekti in pojasnila točno in zastonj.

Najkrajše, najceneje in najhitreje potovanje.

Vsak dan sveže

ribe in raki

kakor tudi pristna vina in izvrstno pivo
bratov Koslerjev ter ukusno priprav-
ljena jedila se dobé

v gostilnici

na Krakovskem nasipu št. 18.

(966-2)

S spoštovanjem

L. Blumauer.

Vozne zvezke (Rundreise- billets)

najpripravnije in najcenejše vozne karte sedajnosti, ve-
ljavne za vsak vlak, letne karte, prirejanje poseb-
nih vlakov priporoča (413-12)

Jos. Paulin v Ljubljani

mejnarodna potovalna pisarna,

kjer je tudi o potovanju po celem svetu vse potrebno brez-
plačno pozvedeti. Za pismen odgovor naj se znamka priloži.

J. ANDĚL-a

novoliznadeni

prekomorski prah

umori

stenice, bolhe, ščurke, mole, muhe, mrav-
ljince, prešičke, ptične črvice, sploh vse žu-
želke skoraj nenaravno hitro in gotovo tako, da od
žuželkine zalege ne ostane nobenega sledu.

Pravi prašek se dobiva v prodajalnici pri

J. ANDĚL-a,

„pri črnem psu“

13, Húsová (Dominikánská) ulice 13,

v PRAGI.

V Ljubljani pri Albinu Šličarju, trgovcu na

Dunajske cesti št. 9.

Zaloge na deželi imajo tam, kjer so naznanjene po

plakatih.

(668-7)

Praktikant ali učenec

ki je specerijske stroke že nekoliko vajen in želi trgo-
vsko šolo obiskovati, vzprejme se v večjo specerij-
sko trgovino v Ljubljani. — Kje? — Kje? — Kje? — Kje?
upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (844-8)

Naznanilo in priporočilo.

Podpisanec jemlje si čast, p. n. občinstvu uljudno na-
znaniti, da je prevzel

gostilno v Trubarjevih ulicah
pod imenom

Narodna gostilna

kjer bode točil izvrstno vino in Graško pivo, kakor
tudi postregel z dobrimi jedili. — Vsprejemajo se naro-
čila za obed in večerjo.

Za mnogobrojni obisk se priporoča

(933-4)

F. Remic, gostilničar.

Vino na prodaj.

Pristno, jako dobro

hrvatsko vino

od leta 1891.

(950-3)

je pri podpisanem na prodaj.

Ker bodem od zdaj zanaprej gostilno na račun
imel, prodajam vse svoje lastno vino prav po ceni.

Fran Čanžek

gostilničar pri frančiškanskem mostu v Ljubljani.

Malinov sirup.

Pripravlja se prav skrbno s
parom iz najčistejših lepodisečih
gorskih malin. Steklenica 1 kg.
65 kr., male steklenice po 35 kr.
Na vago po 55 kr. kg. Razpošilja
se tudi v pletenih steklenicah po
3 1/2 kg. malinčnega sirupa poštne
teže po 10 kg., po 20 kg., po 40 kg.
Stkl. za poskušnjo zastonj in franko.

Piccolijeva lekarna „Pri angelju“
v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju svote
točno izvršujejo. (59-7)

Velika 50 krajevska loterija.

Glavni dobitok

goldinarjev

75.000

goldinarjev

(957-2)

Srečke po 50 kr. priporoča J. C. Mayer v Ljubljani.

Novo racijonalno zdravljenje.

Vsem bolnim na živcih

se najtopleje priporoča 21. izdaja izšle brošure

Romana Weissmann-a

Ueber Nervenkrankheiten, Vorbeugung und Heilung.

Dobiva se zastonj

(700-6)

v lekarni J. Svobode v Ljubljani.

Spričevala znanih zdravnikov.

Brez zdravit.

Nesškodljivo.

(263) FRAN CHRISTOPH-ov

(15)

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh praktičnih lastnosti in jednostavnega rabljenja se posebno pripo-
roča, kdor hoče sam lakirati tla. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo.
— Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljate barve) in brezbarven (ki daje
samo svet). — Uzorci lakiranja in navod rabi dobé se v vseh zalogah.

Dobiva se v Ljubljani pri
IVANU LUCKMANN-U.

izumitelj in jedini izdelovatelj pristnega
svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN.

KAROL IG. HUBER

Sporgasse 1 v Gradci Sporgasse 1

prodaja vsake vrste

okove za vrata in okna

in

(699-10)

vsakovrstno drugo orodje

v izborni kakovosti in po originalnih
tovarniških cenah.

Ilustrovani ceniki se pošiljajo, kdor
to zahteva, zastonj in franko.

Mala oznanila.

Ahčin Albin C.

Gledališke ulice št. 8, trgovina z železjem, zaloga dinamita, kuhinjske oprave, kmetijskega in rokodelskega orodja, štedilnih ognjišč, peč, nagrobnih križev itd. priporočila po najnižjih cenah. (628-14)

Baucon Andr.

stolar, Dunajska cesta št. 7 (Fröhlichova hiša), II. dvorišče, priporočila se častitemu občinstvu tu in na deželi za vsa stolarska dela in popravila po nizkih cenah; prevzema v popravilo vsa v njegov obrt spadajoča dela. (616-14)

Bilina F. & Kasch

Židovske ulice št. 1, priporočila svojo bogato zalogo vseh vrst rokovic, tako od usnja (lasten izdelek), kakor tudi od drugega blaga. Kirurški obveze (le lasten izdelek), jamčeno najboljši vrste, z raznimi kirurškimi pripravami. Velika izbira krav, lačnikov, glavnikov, krtač, mila in parfumov. Vse po najnižjih cenah. (569-15)

Binder Karol

stavbeno in pohišno mizarstvo s parom, Parne ulice, priporočila se čast. p. n. občinstvu in gg. stavbenim podjetnikom za obilo naročevanje vseh v njegov obrt spadajočih del, katere izvršuje po najnižji ceni. Načrte in troškovne preudarke pošilja brezplačno. (570-15)

Blumauer L.

jermerar in sedlar, Selenburgove ulice, priporočila čast. p. n. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih konjskih oprav, sedlov in jermen po nizki ceni. Izdelovanje vsakovrstnih jermen za stroje. (571-15)

Brata Eberl

tovarna oljnatih barv, lakov in firnežev, slikarja vsakovrstnih napisov, plesarsko podjetje za stavbe in hišno opravo, za frančiškansko cerkevjo št. 4, v hiši g. G. Vilharja. Velika zaloga norimberških copičev, priznana najboljši vrste, kakor tudi vseh drugih v to stroko spadajočih predmetov. Nizke cene, točna in dobra izvršitev. — Posebno opozarjamo p. n. občinstvo na najnove, v deželni muzeji v obrtnem oddelku razstavljene izdelke. (572-15)

Detter Fran

Stari trg št. 1 (nasproti železnemu mostu), priporočila svojo veliko zalogo raznovrstnih finih šivalnih strojev po nizki ceni; različne kmetijske stroje, kakor: mlatnice na vlačilo (Göppel) in na roko, slamoreznice, žito čistilne in odbiralne stroje, odtrgače za koruzo robkat, stiskalnice (preše) za vino in sadje, blagajnice, varne pred tatovi in ognjem. (62-14)

Drenik Marija

„v Zvezdi“, v hiši „Matice Slovenske“, priporočila svojo bogato zalogo nogavic, krav, v perila za dame in gospode lastnega izdelka. Nagrobni trakovi itd., blago za izdelovanje čipk, opernskih, spletenih in lase. Zaznamki krstnih imen itd. za neveste izvršujejo se natančno po naročilu. (623-14)

Frisch Ivan

jermerar in sedlar, Marijin trg, priporočila svojo veliko zalogo angleške oprave za konje in kočije, sedlov za vojaške in zasebne jezdece, kovčkov za potovanje iz usnja in lesa za gospode in dame itd., raznovrstna jermena za daljnogledne stroje. Velika zaloga listinj iz usnja za mali in veliki denar, za vizitnice, smodke in tobak itd. itd. (614-14)

Kajzelj P.

Stari trg št. 15, trgovina s steklom in porcelanskim blagom. V zalogi so vedno najrazličnejše svetilke, cerkveni svečniki, podobe v okvirih itd., barveno steklo za božje brame. Prevzema v to stroko spadajoča naročila pri stavbah, katere izvršuje točno in ceno. Največja izbira kuhinjskega orodja. (618-14)

Herceg Jos.

brivec, Stari trg št. 4, priporočila se častitemu p. n. občinstvu za cenjena naročila. Naročila za brijanje se vsprejemajo tudi za na dom ter se ista vestno in točno izvrše. (615-14)

Hoffmann Frid.

urar, Dunajska cesta št. 16, priporočila svojo bogato zalogo raznovrstnih srebrnih in zlatih žepnih ur, francoske in ameriške buditelje, ure z nihalom, stenske ure itd. Popravilo se izvršuje natančno pod poročstvom. (608-14)

Hoffmann N.

Mestni trg št. 12; izdelovalatelj kirurških instrumentov, nožar in orožar; odlikovan z diplomami, svetinjami itd.; izdeluje po naročilu vsa v njegovo stroko spadajoča dela ter prevzema tudi popravila in brušenje nožev. Prodaja na debelo in drobno. (574-15)

Jax J.

na Marije Terezije cesti, priporočila svojo veliko zalogo raznovrstnih šivalnih strojev in biciklov po nizkih tovarniških cenah. Prevzema tudi vsa v to stroko spadajoča popravila. Ceniki pošilja se na zahtevo zastoj. (611-14)

Jesenko B.

Stari trg, priporočila svojo bogato zalogo narejenih oblačil lastnega izdelka za moške in dečke po najnovejši šegi in nizki ceni; velika zaloga zimskih sukenj, srajc, jopičev, spodnjih hlač ter krav, itd. (575-15)

Kenda H.

na Mestnem trgu, priporočila krasno okičene klobuke za dame po gl. 1 80, 2 50, 3 50, 4 80, 5 50, 6 80. Ilustrovani ceniki franco. Čisto svilnati foulard po 65, 80 kr., gl. 1 10, 1 30, čisto svilnati Surah vseh barv po gl. 1 10; čisto svilnati Merveilleux po gl. 1 65, 1 20; čisto svilnati žepni robci po 38 kr.; čisto svilnati črni Diagonal in Brocat za jopiče in cele obleke po gl. 1 20, 1 65. (612-14)

Klauer J.

trgovca na Glavnem trgu („pri voglu“), priporočila veliko svojo zalogo specerijskega blaga, kakor tudi vsake vrste žganja, ruma in likerov, posebno pristni slivovec, tropinovec in brinjevec. (576-15)

Košir A.

jermerar in sedlar, Kolodvorske ulice poleg južnega kolodvora št. 24, priporočila se častitemu p. n. občinstvu za izdelovanje vseh v njegovo stroko spadajočih del. Izdeluje jermena za stroje iz najboljšega usnja. V zalogi ima vedno vso opravo za konje, jezdece itd., sedla od gl. 12, jezdnja oprava od gl. 28 naprej. Tudi so na razpolago kovčki in druge potrebne torbice za gospo in gospode po nizkih cenah. (627-14)

Ravnihar J.

Židovske ulice, priporočila veliko svojo zalogo oblačil za gospode, gospe in otroke; dobro in trajno blago, lastni izdelki ter po nizkih cenah. Zunanja naročila izvršujejo se točno in vestno. (580-14)

Fajdiga Filip

mizar v Slonovih ulicah, priporočila svojo veliko zalogo raznega pohištva; vsprejema vsa v njegovo obrt spadajoča dela, katere izvršuje točno in ceno. (573-15)

Kunst Al.

Židovske ulice št. 4, velika zaloga oblačil lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero. Vsakršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se uzorec uposladi. (607-14)

Podkrajšek Marija

Špitalske ulice, ima v vodni zalogi vsakovrstne suhe vence in cvetlice, šopke za cerkve, nagrobne vence in trakove, otročje oblačila, čipke, čepice, predpasnike, opranske in sploh lišp za šivilje in krojače. (631-14)

Lassnik Pet.

trgovca, Gledališke ulice, priporočila svojo bogato zalogo vsakovrstnih mineralnih vod in vrečev, specerijskega in materijalnega blaga, barv, lakov, čopičev, tu- in inozemskih vin, posebno najfinjši cipro, malaga, marsala, malvasina in rusterski samotok; najboljše ruski čaj, rum, cognac, tropinovec, brinjevec, slivovec in druga najboljša žganja po nizkih cenah in točni postrežbi. (658-13)

Mikusch L.

Mestni trg št. 15, priporočila veliko zalogo dežnikov in solnčnikov lastnega izdelka po najnižjih cenah. Preobleke in popravila izvršujejo se točno in ceno. (613-14)

Müller J.

fotografično-artistični zavod v Frančiškanskih ulicah št. 8, priporočila svoj atelier za vsa v fotografično stroko spadajoča dela, kakor: portrete, krajepise, interieurs, reprodukcije, vsakovrstne podobe, pisave, načrte itd. Momentne fotografije za otroke, povečanja vsake vrste po najnovejših skušnjah. Vsprejemlja vsa v fotografično stroko spadajoča dela po najnižji ceni. (577-15)

Nolli F. S.

stavbeni in galanterijski kleparski mojster v Ljubljani, izvršuje vsakovrstna pokrivanja streh in zvonikov z raznovrstnimi kovinami. Na izbero je bogata zaloga različne kuhinjske in hišne oprave. Posebno se priporočila za vodovodne naprave in vse v to stroko spadajoče poprave, naprave kopeljskih sob, klosetov itd. Vsa dela in dotične poprave izvršuje najceneje. Proračuni pošilja se na zahtevo brezplačno. (578-15)

Pakič M.

na raznih razstavah odlikovana. l. 1822 ustan. trdka v Ljubljani ima vedno največjo zalogo raznovrstne garancirane pristne žime, večinoma lastnega izdelka, morske trave (Seegrass), škafov, čebrov, brent, finih in navadnih košar, jerbavev, sit, rešet, tičjih kletk, peharjev, strunc, slam, slam-podvežnic itd. in kupuje vsako množino verbovih šibic (protja za pletenje, konjskih in kravljih repov, kozine itd. Izdelovalatelj raznih obrazcev (Puppen-Büste) za šivilje in krojače in pletenih kovčgov za potovanje. Skatije s patent. zaporo za poštno pošiljavo itd. (629-14)

Pibrouz P.

modistinja, Mestni trg št. 3, priporočila svojo veliko zalogo Dunajskih klobukov in slamenikov za dame, trakov, peres, cvetk, modrecv ter vsakovrstnih volnenih, cvrnatih in svilenih rokavic. Prevzema tudi vsa popravila ter jih izvršuje točno in ceno. (656-13)

Ranzinger R.

spediter na Dunajski cesti št. 15, prevzema vsakovrstne izvožne in dovožne na c. kr. državni in c. kr. priv. južni železnici, z zagotovilo točne in cene izvršbe. (67-14)

Ranth M.

(Viktor Ranth), Ljubljana, Marijin trg št. 1, priporočila veliko zalogo oprem za krojače in čevljarje, beloprtenega blaga in podvež, bombaza in ovčje volne, preje za vezenje, pletenje, šivanje in kavljanje, tkanega in nogovičarskega blaga, predpasnikov, žvotkov in rokavic, pozamentirkega in drobnega blaga, trakov, čipk in petljanj, čipkastih zaves in preprog, umetelnih cvetk in njih delov. (659-13)

Petrin J.

mešč. stavbeno in hišno mizarstvo s stroji in parom, priporočila se p. n. občinstvu za vsakojaka pohištva dela, gg. stavbenim podjetnikom za izvršitev mizarških del za stavbe. V zalogi je vedno suh in dober les. Vsakojaka naročila izvršujejo se realno in solidno ter po poštenji ceni. Ceniki in troškovi proračuni zastoj in franko. (735-10)

Razinger J.

sedlar, Poljanska cesta št. 26, izdeluje natančno po naročilu kočije in druga v njegovo obrt spadajoča dela. Popravila vsprejemajo se ter izvršujejo točno in po nizki ceni. Risani vzorci pošilja se na zahtevo brezplačno. Naročila na nove kočije izvršujejo se v roku 8 tednov. (632-14)

Reich Jos.

Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4, priporočila čast. občinstvu svojo dobro urejeno kemično spiralnico, v kateri se razparane in nerazparane moške in ženske obleke lepo očedijo. Preginjala vsprejmo se za pranje in črno v porbarvanje. V barvariji vsprejema se svilnato, bombažno in mešano blago. Barva se v najnovejših modah. (581-15)

E. Reksingerja nasledniki

optični zavod, Pod Trančo št. 2 v Ljubljani, priporočila svojo bogato zalogo gledaliških gledal, daljnogledov, lovskih in potovalnih poljskih gledal, raznovrstnih očal in naočnikov. Dalje ima veliko izbero fizikalnih in matematičnih strojev: Vodne tehtnice, stavbinske mere, kompase in vse v to stroko spadajoče stvari. — Vsakovrstne poprave izvršujejo se takoj po nizkih cenah. (660-13)

Rudholzer Nik.

urar in optikar, Mestni trg št. 8, zalagatelj kontrolnih ur visoke c. kr. avstrijske in kralj. ogerske vlade, zapriseženi cenitelj v optički stroki, priporočila svojo zalogo dobrih ur po nizkih cenah. (621-14)

Rudholzer V. vdova

trgovina ur, na voglu Židovskih ulic, priporočila svojo zalogo švicarskih, zlatih in srebrnih žepnih in stenskih ur, budilnic itd., po jako nizki ceni. Popravila se izvršujejo točno, ceno in najnatančneje. (622-14)

Slitscher Alb.

trgovca z železom in specerijskim blagom, Dunajska cesta št. 9, priporočila gospodinjstvom vsakovrstno kuhinjsko in hišno orodje; za obrtnike najboljše orodje avstrijskega in inozemskega izdelka. Fino pozlačene grobne križe, žage, pile, evice, pipe za pivo, angleške verige, ključavnice itd. po najnižji ceni. (657-13)

Soklič J.

Pod Trančo (pri Čevljarskem mostu) priporočila svojo veliko zalogo izbornih klobukov, slamenikov in čepic, od najnavadnejših do najfinjših. Blago je iz prvih tovarn. V zalogi ima tudi nove sokolske čepice. (583-15)

Sprajcar Ivan

stavbeni in umetni ključar, Kolodvorske ulice 22, priporočila njegove valčaste ograde za okna in vrata, lastni izdelki, prava jeklena plehovina, s tihim zaporom in trajnostjo. Popravila v tej stroki se vsprejemljejo ter izvršujejo natančno in po nizki ceni. (626-14)

Sevčik Fr.

puškar, Prešernov trg, priporočila svojo bogato zalogo raznovrst. dobrih pušk, dvocevov za salone in lancasterjevih pušk, revolverjev, nabojev, streliva in orodja za lovce; lastni izdelki in po nizkih cenah. Popravila izvršujejo se točno in ceno. (582-15)

Toni Fran

vulgo Srakar, izpitani kovač, Kravja dolina št. 2, izdeluje vse v njegova obrt spadajoča dela po nizkih cenah. Dobro delo in točna postrežba; posebno se priporočila za nove konjske podkove. (633-14)

Fliegl Jakob

kleparski mojster, Križevniški trg št. 3, filijalka v Ribnici, priporočila se p. n. občinstvu in stavbenim podjetnikom za vsa kleparska dela, pokrivanja streh in zvonikov z raznovrstnimi kovinami. Točna postrežba, nizke cene. Proračuni pošilja se na zahtevo zastoj in franko. Zunanja naročila in sploh vse poprave izvršujejo se solidno in točno. (733-10)

Schmelzer B.

stolar „pred Prulami“, izdeluje najfinjši stole, klopi itd. za salone, sobe in vrte. Zunanja naročila izvršujejo se točno in solidno. Vsakovrstni obrazi stolov na razpolaganje ter se pošilja franko. Popravila izvršujejo se točno in vestno po naročilu. Cene jako nizke in dobro delo. (734-10)

Schaffelner K.

pilár, Florijanske ulice št. 32, priporočila svojo dobro urejeno pilárnico, v kateri izdeluje vsa v njegov obrt spadajoča dela po nizkih cenah. Ceniki se pošilja na zahtevo zastoj. (655-13)

Uran in Večaj

Ljubljana, Gradišče, Igriške ulice št. 3, priporočila p. n. čast. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih pečij in glinastih snovij, kakor tudi štedilnikov in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah. (584-15)

Pilko Fr.

ključavničar, Marije Terezije cesta št. 4, prevzema vsa v njegovo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi; napravlja štedilna ognjišča, ograje, stavbene okove in tudi vsa dela za stavbe itd. po zelo nizki ceni. (579-15)

Zoppitsch M.

v Kolodvorskih ulicah št. 24, priporočila veliko zalogo izvršnega piva v steklenicah prve Graške delniške družbe. Točna postrežba. (610-14)

Žitnik J.

čevljar in trgovec, Kongresni trg št. 3. Velika zaloga najfinjših oblačil za gospode, dame in otroke; lastno izdelovanje; točna postrežba in nizke cene. Zunanja naročila izvršujejo se točno in solidno. (585-15)

Josip Rebek

ključavničar, v Ljubljani, Francovo nabrežje, izdeluje vsa v njegovo stroko spadajoča dela, umetno delane mreže in ograje, štedilna ognjišča v najnovejših oblikah, ključje iz aluminia, kateri so trikrat lažji od železnih, napeljuje hišne telefone, strelode, preskušene z elektrometrom. V zalogi ima vsa posamezna telefonska dela. Naročila in proračuni, kateri se na zahtevo pošilja, izvršijo se natančno in ceno. (711-11)

Nagias J. J.

tovarna pohištva, ustanovljena 1847. l. v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in Gospodarske ulice (Knežji dvorec). Zaloga jednostavnega in najfinjšega lesenega in oblazinjenega pohištva, zreal, strgarskega in pozlatarskega blaga, pohištvene robe, zavese, odeje, preprog, zastiral na valjeh, polknov (žaluzij). Otroški vozički, železna in vrtna oprava, nepregorne blagajnice. (730-10)

Evgenij Betetto

tovarna za metlje, v Ljubljani, Florijanske ulice št. 3, priporočila čast. občinstvu in gg. trgovcem svojo veliko zalogo vsakovrstnih metelj od najfinjših do najcenejših po najnižjih cenah. Ceniki so na razpolaganje zastoj in franko. (710-11)

Stadler Jos.

stavbeni in galanterijski klepar in uradni potrjeni vodovodni instalatér, Stari trg št. 15 in Čevljarske ulice št. 4, priporočila se za vsa v njegovo stroko spadajoča stavbinska dela v mestu in na deželi, kakor tudi za popravila. — Vodovodne naprave vsake vrste prevzemlje ter z vso natančnostjo in poročstvom izvršuje. Troškoveniki pošilja se na zahtevo zastoj. (619-14)

Uranič Andr.

ključavničar, Hilsnerjeve ulice št. 12, priporočila p. n. občinstvu svojo dobro urejeno ključavničarsko obrt za izdelovanje vsakovrstnih hišnih in stavbinskih del tu in na deželi. Izdeluje raznovrstna štedilna ognjišča, ograde, okove itd. Popravila izvršujejo se točno. Cene solidne in nepretrane. (736-10)

Vanino Vek.

Židovske ulice (preje zlatar Kapsch), priporočila svojo trgovino vsakovrstnih nožev in škarij iz najfinjšega angleškega jekla. Vsprejemlje tudi brušenje in čiščenje vsakovrstnih kirurških predmetov itd. (609-14)

Pielick in Brida

tovarna za metle, Gradišče št. 9, priporočila cenjenim gospodinjstvom in gg. trgovcem lastno izdelovanje vsakovrstnih metelj iz riža, od najfinjših do najcenejših. Delo izborna in trdna. Ceniki zastoj in franko. (732-10)

Meršol Franja

na voglu Židovskih ulic št. 2, priporočila svojo veliko zalogo vsakovrstnih ročnih del in predtiskarijo črk (monogramov), raznovrstnih drugih vzorcev za šivilje, svile, kakor oprasnikov, predpasnikov itd. po nizki ceni. Popravila se vsprejemljejo ter izvršujejo se točno in dobro. (731-10)

Schäffer Albert

rokovičar in trgovec obvezil, Kongresni trg 7, priporočila svojo veliko zalogo dunajskih letnih in zimskih rokavic, oprasnikov, najfinjših krav, za gospode, zavrtnikov in naroč, francosk. mil in dišav; zaloga kirurških obvezil iz kavčuka za bolnike. (630-14)

Ign. Faschinga udove

ključavničarnica v Ljubljani, Suknarske ulice št. 3, priporočila bogato zalogo štedilnih ognjišč solidnega dela po najnižjih cenah in vsprejema tudi vsakovrstna stavbinska dela. Zunanja naročila izvršijo se točno. (712-11)

Levec J.

trgovina deželnih pridelkov, v Ljubljani, pri mesarskem mostu. Kupuje vsakovrstne rastline, semena, korenine, rože za zdravila, kakor Arnikove rože, Sentjanžove korenine, bele kresnice, češminova zrna, smrekovo seme, tršljikovo lubje, ržene rožičke in druge poljske pridelke. Seno za konje in govejo živino v večjih množinah. Trgovina z raki itd. Blago kupuje po najvišjih cenah. (769-9)

Hartmann I. A.

v Ljubljani, Hôtel Evropa. Originalno dobivališče za garantirano Cocquel-ovo gelatino za izdelovalce slamenikov in žolce, najboljši sredstvo za čiščenje in zbijanje vina. Navod za porabo pridane se sistemu, kdor to želi, zastoj. (770-9)

Kreč Fr.

krojač, Židovske ulice št. 8, priporočila se p. n. občinstvu, uradnikom in častnikom za izdelovanje oblek in uniform po najnovejšem kroju. Mnogoletna izkušnja v izdelovanju vojaških oblek, omogoči me, da vsako delo izvršim natančno po zahtevi ter ceno in solidno. Cene nizke in točna postrežba. Uzorec pošiljam na zahtevo franko. (763-9)

Jos. Bernarda nasled.**JULIJ KLEIN****Ljubljana**

Marijin trg št. 4 in Gledališke ulice št. 4

priporočila svojo veliko zalogo steklenine, porcelana in beloprstnega blaga; okvirov za podobe, petrolejnih svetilk in raznih šip; stekleni aparati za kemično, fizikalno in farmaceutično uporabo so vedno v zalogi. — Velika izbira vsakovrstnih steklenic za pivo z in brez varstvene zapore; steklenice za vino in ovitnice, 3/4 litra držalnih in 5 ko težkih, navlašč za poštno odpravljanje napravljenih za razno sočivo in sadje; nadalje raznih opletenih steklenic za vsake tekočine, steklenic za konzerve s samolastno zaporo ter najboljše za vklado kuhanega sočiva in sadja.

NOVO!

Pošiljam tudi emailirana zrna za čiščenje vsakovrstnih steklenic. (726-7)

Mala oznanila

Druškovič Andr.
trgovina z železnino, okra-
ski, ključarski izdelki in
materijalnimi blagom.

Zaloga
vsakovrstnega hišnega in ku-
hinjskega orodja.
Popolna oprava za neveste.
Točna in cena
postrežba. (765-9)
Ljubljana, Mestni trg 9/10.

Seunig J.
zaloga usnja, Stari trg, pri-
poroča čast. p. n. občinstvu
in gospodom čevljarjem svojo
veliko zalogo najfinjšega
gornjega usnja in izvrstnih
podplatov domače strojarje.
Zaloga čevljskega orodja
in v to stroko spadajočega
blaga. Zunanja naročila iz-
vršujejo se vestno in točno.
(867-5)

Karinger K.
trgovina pri knezu Milošu v
Ljubljani, ustanovljena leta
1837, priporoča svojo zalogo
finih galanterijskih, norim-
berskih in japonskih umet-
nih izdelkov, ženskega roč-
nega dela, čipk in raznega
blaga za čipkanje. Vsako-
vrstnega orodja, pušk, revol-
verjev in drugo. Najfinjših
dišav; orodja za pisanje, ri-
sanje, slikanje; potnih, lov-
skih in angleških rekvizit za
ribiče itd. Vsakovrstne pred-
tiskarije za šivilje in druge.
Velika zaloga otroških igrač.
Zbirka starin. Naročila izvr-
šujejo se točno in ceno.
(761-9)

Fabian J.
trgovca, Valvazorjev trg, pri-
poroča svojo veliko zalogo
kolonialnega, specerijskega
in materijalnega blaga, finega
ruma, konjaka, likerjev. Pri-
stni brinjave, tropinovec in
slivovec je vedno v zalogi;
raznovrstna vina: rusterski
samotok, malaga, madejra,
bordeaux itd. Prodaja na de-
belo in drobno. Zunanja na-
ročila izvršujejo se točno in
ceno.
(767-9)

Nagy Štefan
prej France Terček, Ljub-
ljana, trgovina z železnino,
kuhinjskim in drugim oro-
djem, kovnim, zidarstvo-klju-
čavničarskim in kovinskim
blagom je od dne 1. julija
1891 nadalje
na Valvazorjevem trgu št. 5,
v poslopi okrajnega glavar-
stva. (813-7)

Cassermann F.
krojač, Šelenburgove
ulice št. 4, priporoča
se častit. p. n. gg. urad-
nikom za izdelo-
vanje moških oblek in
uniform po najnovej-
šem kroji. Zunanja na-
ročila izvršujejo se
točno, vestno in po
nizkih cenah. Uzorec
so na razpolago ter
se pošiljajo na zahte-
vanje franco. (768-9)

J. N. Potočnik
krojač, Kongresni trg št. 17,
v nunskem poslopi, pripo-
roča se čast. p. n. gg. urad-
nikom za izdelovanje moških
oblek in uniform po najno-
vejšem kroju. Zunanja na-
ročila izvršujejo se točno,
vestno in po nizkih cenah.
Uzorec so na razpolago ter
se pošiljajo na zahtevanje
franko. Priporoča se tudi
častiti duhovščini za izde-
lovanje sukenj in talarjev.
(812-7)

Buggenig J.
sodar, Gradišče, priporoča
se p. n. občinstvu in gg. pi-
vovarnarjem za izdelovanje
vsakovrstnih v njegovo obrt
spadajočih del. Prevzema
tudi vsa popravila raznih
sodov za vino in pivo, ka-
tera izvršuje točno in po
nizki ceni. Kupuje in prodaja
tudi nove in stare vinske
sode.
(764-9)

Steinfeldsko
marčno in uležano pivo
v sodih
ter izbornu
pivo v steklenicah
priporoča (845-6)
zaloga piva
bratov Reininghaus
v Ljubljani, Šiška.

Karol C. Holzer
Ljubljana, Dunajska cesta
zaloga
špirita, žganja, spe-
cerijskega blaga in
barv. (814-7)

Na najnovejši in najboljši način
umetne (228-49)
zobe in zobovja
ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombo-
vanja in vse zobne operacije, — odstranjuje
zobne bolečine z usmrtenjem živca
zobozdravnik A. Paichel,
poleg čevljskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

Vizitnice
priporoča (766-5)
„Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.

Najnižje cene.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg 15.

Največji izbor.

Jako koristne in zelo
praktične za vse stanove
so mej drugimi nastopne reči:
Šivalni stroji.
Oguja in uloma varne
blagajnice in kasete.

Vratila, mlatilni stroji in rezalni stroji
za krmo, tlačilnice za vino in sadje,
stržilnice za grozdje, izbiralniki, či-
stilni in drobitni mlinci, pumpe, tlač-
ilnice, stroji za rezanje mesa, stržil-
nice za koruzo in stroji za rezanje
repe; potem otroški vozički, pralni in
ožemalni stroji itd. (865-5)

Te in razne druge priprave iz naj-
boljših tovarov ima v največji izbiri
in po najnižjih tovarniških cenah v zalogi

FRAN DETTER
v Ljubljani
nasproti železnemu mostu
na Starem trgu št. 1.

1000 pisemskih mark, okoli 170 vrst, 60 pf.,
100 raznih prekomorskih 2.50 M., 120
boljših evropskih 2.50 M. pri G. Zeeh-
meyer, Norimberk. Nakup. Zamena. 744)

Tujcem in potovalcem
priporočajo se sledeče (439-20)
restavracije in kavarne v Ljubljani.

Pivovarna J. Auer-ja, Gledališke ulice. Izvrstno
pivo lastnega izdelka. —
Velik zračen vrt s steklenim salonom in kegljiščem.
Točna in cena postrežba. **J. Auer,** pivovar.

Restavracija „Pri Zvezdi“, Cesarja Josipa
zračnim vrhom, steklenim salonom in kegljiščem. Pri-
znano izvrstne jedi in pijače in skupno obedovanje.
F. Ferline, restavratér.

Hotel „Pri Slonu“, I. vrste; v sredi mesta in
v bližini c. kr. poštne in
brzojavnega urada; sobe od 70 kr. naprej; restavra-
cija in kavana v hiši; železna in parna kopelj; urejena
po Francovih kopelih po c. kr. vladnem svétniku g. profe-
sorju dr. pl. Valenti. **A. Gnesda,** hótélir.

Gostilna „Pri Virantu“, Sv. Jakoba trg. —
Lepi prostori, čedne sobe od 50 kr. naprej, pristna
vina in izvrstno Mengiško marčno pivo, priznana dobra je-
dila, prijazna in točna postrežba. Velik senčnat vrt in ke-
gljišče. **H. Bajc,** gostilničarka.

Gostilna „Pri Avstrijskem cesarju“,
Sv. Petra cesta št. 5. Lepo in čedne sobe od 40 kr.
naprej, postrežba točna, najboljši črni istrjaneec, pristna
hrvaška vina in dolenski eviček, pristno Steinfeldsko marčno
pivo, vsako sredo in petek sveže morske ribe, pohvalna
kuhinja. Senčnat vrt in krito kegljišče. Naročila na obed
vsprejemajo se vsak dan. **Ivan Tosti,** gostilničar.

Švicarija (Pod Tivoli), restavracija I. vrste,
Ljubljano, domača, tirolska in italijanska pristna vina,
vedno sveže pivo prvih pivovarn, izvrstna kuhinja in točna
postrežba. Priporoča se sl. p. n. občinstvu in gg. potovalcem
(738-10) **H. Eder,** restavratér.

Restavracija Weber, Židovske ulice št. 3, pri-
poroča se p. n. sl. občin-
stvu za mnogobrojno obiskovanje. Točna postrežba,
izvrstno pivo in dobra kuhinja. Primerno nizka cena za
opoludanski obed. **J. Weber,** restavratér.

Gostilna „Pri Lipi“, Židovska ulica, priporoča
se častitemu p. n. občin-
stvu za mnogobrojni obisk. Za pristno pijačo in
ukusno jed se jamči. **Marija Cirer,** gostilničarka.

Kavarna „National“ (Pri Fischerju), Kongresni
trg št. 13; pазljiva po-
strežba in izvrstna pijača. Na razpolago so vsi slo-
venski listi in trije biljardi. **Fr. Krapeš,** kavarnar.

Kavarna „Evropa“, I. vrste; Dunajska cesta,
v bližini državnega in juž.
železnice kolodvora. Trije biljardi, lepa veranda in
razgled na najbolj živahen prostor. Slovenski in slovanski
časopisi. Točna in cena postrežba. **A. Krapš,** kavarnar.

Kavarna „Valvazor“, Spitalske ulice. Na raz-
polaganje so trije bi-
ljardi in 50 raznih časopisov. Postrežba točna in
cena. **A. Stupan,** kavarnar.

Lepa, suha koruza
drobno in debeložrnata, je zopet zadobiti na debelo in drobno
v Treo-tovem magacinu za žito
v Ljubljani, Gradišče, Rimska cesta št. 6
pri
IVANU LININGER-ju
kateri priporoča tudi svojo (232-24)
zalogo Radanjske in Radgonske kisle vode.

Kdor hoče prirejati dobro kavo, naj
kupi
Ölz'eva kava.
je najboljši in najčistejši primesek navadni kavi.
Ölz'eva kava
ne sodrzuje niti hrušek, niti repe, niti sirupa.
Dobiva se v vseh specerijskih prodajalnicah.
(967-1)

L. Luser-jev oblič za turiste.

Gotovo in hitro upli-
vajoče sredstvo proti
kurjim očesom,
zujema na pod-
platih, petah in
drugim trdim
praskom
kože.

Dobiva se
v lekar-
nah.

Ta oblič dobiva se le v eni veliki po 60 kr.
Zahtevaj izrecno Luser-jev oblič za turiste.

Veliko
priznanih
pisem je na
na ogled v
glavni razpošiljalnici:
L. Schwenk-a lekarna
(524) **Melding-Dunaj.**

Pristen samo, če imata navod in
oblič varstveno znamko in podpis,
ki je tu zraven; torej naj se pazi
in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristnega imajo v Ljub-
ljani J. Swoboda, U. pl.
Trnkoczy, G. Piccoli, L.
Grečel; v Rudolfovcu
S. pl. Sladovič, F. Haika;
v Kamniku J. Močnik;
v Celovcu A. Egger, W.
Thurnwald, J. Birnbach-
er; v Brezjah A. Aich-
inger; v Trgu (na Ko-
roškem) C. Menner; v
Beljaku F. Scholz, Dr.
E. Kumpf; v Gorici G.
B. Pontoni; v Wolfs-
bergu A. Huth; v Kra-
nji K. Šavnik; v Rad-
goni C. E. Andrien; v
Idriji Josip Wario; v
Radovljici A. Roblek;
v Celju J. Kupferschmid.

NOVO!
Zanimiva in zabavna
je moja tukaj prvič na prodajo izložena
igrača
borilca.

Dva smešna očka, trdno narejena, oblečena kot herkula, borita se, držeč se za
roke, da kaj smešnejšega še ni bilo videti. To se lahko in gotovo izvršuje brez
vsakršne priprave, tako da more tudi najmanjši otrok sam oživiti igračo. Ako
hočete sebi in svojim otrokom narediti veselje, prosim, počastite me s svojim
obiskom. Ta igrača vzprejeta je bila povsod z največjim odobravanjem.

Cena para 50, 60 kr., boljše vrste iz papir-maché 1 gld. in 1 gld. 20 kr.,
iz stisnjene papirja prve vrste 1 gld. 50 kr. in 2 gld., večji komadi 3 gld.

Prodajalo se bode le malo časa v Tonhalle.

Ad. Rissmann,
lastnik mnogih častnih diplom.
(888-22)

Samo še nekoliko iztisov.

Bezenškovega

Nauka o slovenski stenografiji, I. del in
Jugoslovanskega Stenografa (III. tečaj), ki objema ce-
drugi del stenografije (komorna stenografija), dobiti je po
jako znižani ceni: I. del 75 kr., II. del 1 gld. 25 kr.
Isto tako se še dobi: (917—3)

Spominek Bleiweisove 70 letnice z vsemi govori in pol
zdravi po 50 kr. v
„Knjižari Dioničke tiskarne“ v Zagrebu.

Prememba stanovanja.

Podpisana daje na znanje, da stanuje od sedaj na
Turjaškem trgu št. 8, I. nadstropje, ter se priporoča
spoštovanim damam kot samostoječa, vestna in zanesljiva

babica.

Tudi vzame dame za nekaj časa v popolno
oskrbovanje. (929—5)

Z osebitim spoštovanjem

Emilija Nasko, doktorska hči, izkušena babica,
Turjaški trg št. 8, I. nadstropje.

Pravi zaklad

za nesrečne žrtve samooskrumbe (onanije) in
tajnih razpašnostij je izborna delo

Dra Retau-a

Sebeohrana.

Češko izdanje po 80, nemški izdaji. Z 27 pod-
bami. Cena 2 gld. a. v. Čita naj je vsakdo, ki trpi
na strašnih posledicah te razuzdanosti, resnični nje-
govi pouki rešijo vsako leto na tisoče bol-
nikov gotove smrti. Dobiva se v založni knji-
garni „Verlags-Magazin R. F. Bierer“ v Lip-
skem (Sasko), Neumarkt 34, kakor tudi v vsakej
knjigarni. (1089—35)

Spretnega pisarja

(eventualno sollicitatorja), z lepo pisavo in dobrimi spr-
čali, kateri ima že nekoliko prakse, vzprejem za dobro
plačo v svojo pisarno.

(954—3)

Advokat dr. Krisper v Ljubljani.

Nepremočne vozne plahte

različne velikosti in kakovosti ima vedno v zalogi
in jih daje po ceni (860—47)

R. RANZINGER

speditör c. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani,
na Dunajski cesti št. 15.

1891 Zagreb
Čestna diploma

1891 Temesvár
Zlata svetinja

KWIZDE

Korneuburški živino-redilni prašek

za konje, govejo živino in ovce.

Ta prašek rabi se skoro 40 let z najboljšim uspehom v
vseh večjih hlevih, kadar živina ne žre, kadar slabo pre-
bava, v zboljanje mleka in da dajo krave več
mleka; prašek množi posebno izdatno naravno odporno
silo proti kuznim boleznim.

Cena 1/2 škatljica 70 kr., 1/4 škatljica 35 kr.

Paziti je na gorenje varnostno znamko in zahtevati je izrečno
Kwizdin Korneuburški živino-redilni prašek.
Pristno blago se dobi v vseh lekarnah in trgovinah s špece-
rijskim blagom.

GLAVNA ZALOGA: (242—10)

Fran Ivan Kwizda
c. kr. avstrijski in kr. rumunski dvorni založnik, okrožni lekar v
Korneuburgu pri Dunaju.

Gostilnica pri Kroni Gradišče šte. 7.

Usojam si častitim stalnim gostom in sl. občinstvu
naznaniti da bodem tudi nadalje še vodila

gostilnico „pri Kroni“

in stregla s pristnim dolenskim, hrvaškim in istr-
skim vinom, Koslerjevim carskim pivom in ce-
nimi in ukusnimi jedili.

Kegljišče se odda posameznim družbam
po leti in po zimi.

S spoštovanjem

(898—3)

Ana Dobrin,
gostilničarka.

VIKTOR BOLAFFIO

vinski trgovec

naznanja slav. občinstvu in p. n. gospodom
gostilničarjem, da ima sedaj svoje

vinske kleti

v lastnem poslopji (955—3)

poleg Ljubljanskega drž. (Rudol-
fovega) kolodvora v Spodnji Šiški.

Naznanilo obrtstva.

Podpisanec uljudno naznanjam, da sem

kamnoseški obrt Ig. Tomanove vdove,

katero delarnico je bila doslej v Kravji dolini št. 12 in v kateri sem
17 let to obrt vodil

1. julija t. l. v lastni račun prevzel

ter ga bodem pod firmo

FELIKS TOMAN

v novourejeni delarnici, Reseljeva ulica št. 26,

nadalje vodil. — Ob enem priporočam se za vsa

umetna in stavbena kamnoseška dela,

katera bodem vselej točno, trajno in po nizki ceni zvršil.

Z vsem spoštovanjem

(771—8)

Feliks Toman.

V stari delarnici Ig. Tomanove vdove, Kravja
dolina št. 12, je še nekaj nagrobnih spomenikov po nizki
ceni na prodaj.

Zobni zdravnik iz Berolina

UNIV. MED.

DR. R. JACOBI

Stari trg št. 4 Ljubljana I. nadstropje

ordinuje od 9.—12. ure dopoldne in od 2.—5. ure popoldne;
ob nedeljah od 9.—11. ure dopoldne; za siromake ob petkih
od 9. do 10. ure dopoldne. (120—31)

„AVSTRIJA“

vzajemno zavarovalno društvo na človeško
življenje in rente

na Dunaju, Schottenring št. 8 v lastni hiši.

Ustanovljena meseca avgusta 1860.

Zavaruje na človeško življenje v vseh kombinacijah
po najnižjih premijah in pod najugodnejšimi pogoji.

Zavarovane svote se točno izplačujejo.

Pri „Avstriji“ zavarovanih je
že čez 34.000 oseb za 20.501
milijonov gold. Porošteni
zaklad iznaša 2.918 milj. gold.

Izplačila je „Avstrija“ do-
zdaj že 7.444 milijonov gold.

Vsi načini zavarovanja za slu-
čaj smrti veljavni so za one, ki
spadajo še pod vojaško dolžnost
tudi za slučaj smrti v vojski ali
njenih posledic, ne da bi bilo
treba za to kaj doplačati.

Najvažnejše kombinacije zavar-
ovanja na življenje so:

I. Zavarovanje za slučaj
smrti: Zavarovana svota izplača
se, kadarkoli se smrt pripeti.

II. Nasprotno zavarovanje
pri zakonskih.

III. Zavarovanje na doži-
vetje in ob enem za slučaj
smrti: Zavarovana svota izplača
se zavarovancu pri poprej dolo-
čeni starosti nje-u samemu ali pa
njegovim dedičem, kadarkoli bi
zavarovane poprej umrl.

Oglasila k zavarovanju sprejema ter pojasnila in tarife brezplačno daje:

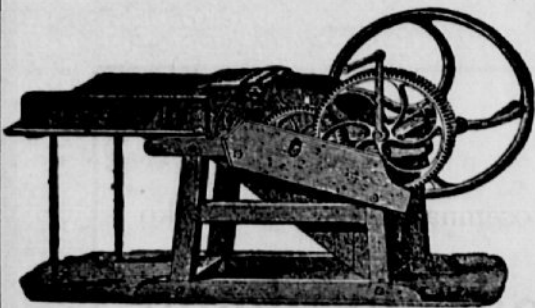
Nadzorništvo „Avstrije“ v Ljubljani:

Ignacij Valentinčič.

Pisarnica: Sv. Petra cesta št. 73.

(119—8)

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo

mlatilnice
čistilne mline za žito
izbiralnice
rezalnice za krmo
mline za sadje
tlačilnice za sadje
tlačilnice
za grozdje in vino

kakor udi vsakovrstne druge mašine in razni stroji za kmetijstvo,
vinarstvo in sadjarstvo itd. itd. nove izvrstne konstrukcije razpošilja
najceneje (302—11)

IG. HELLER, DUNAJ
2/2 Praterstrasse 78.

Ilustrovani katalogi in zahvalna pisma v hrvatskem, nemškem, italijanskem
in slovenskem jeziku se pošiljajo na željo zastoj in frankovano.

Stroji se dajo na poskušnjo — jamči se zanje — pogoji so ugodni.

Cene so se znova znižale!!!

